

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K

3/4 10 "

1/2 5 "

Poštomatne številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštah zvez“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Gor. Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglaš in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Vedje črke po prostori. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavric.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamnica in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afric, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koron 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hova ski, na Goriškaku; Peter Krobelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirovska cesta; Iv. Srdagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Dopolnilna volitev.

Kraj	Vrtovec	Vran	Zlobec	dr. Tuma
Ajba	35	—	159	—
Ajdovščina	108	—	32	1
Štandrež	24	1	134	89
Anhovo	25	—	174	—
Avber	5	38	54	—
Avče	4	—	81	—
Banjšice	—	—	—	—
Bate	5	7	94	—
Biljana	15	24	141	2
Bilje	4	123	103	6
Bovec	78	—	92	—
Breginj	—	—	—	—
Brestovica	—	—	—	—
Brje	5	1	36	16
Cerkno	106	1	501	27
Čepovan	17	5	91	—
Čezsoča	36	—	38	—
Črniče	105	11	205	1
Deskle	93	6	72	—
Devin	22	1	74	2
Doberdob	22	—	35	—
Dol-Otlca	45	—	145	—
Dornberg	11	83	295	1
Drežnica	—	—	—	—
Dutovlje	11	145	7	—
Št. Ferjan	—	90	251	1
Gabrije	44	13	48	—
Gabrovica	—	—	—	—
Gojače	42	—	42	—
Gorjansko	6	5	45	29
Grahovo	104	13	348	14
Grgar	21	4	130	21
Idrsko	30	1	76	—
Kal	74	6	226	—
Kamnje	—	3	99	1
Kanal	99	1	176	5
Kobarid	102	12	47	22
Kobljaglava	—	20	60	—
Kojsko	21	255	223	4
Komen	130	2	121	13

Kraj	Vrtovec	Vran	Zlobec	dr. Tuma
Kopriva	7	5	40	7
Kozbana	—	—	—	—
Kred	72	—	104	—
Sv. Križ	49	16	158	8
Livek	27	—	38	1
Ljubušnje	16	2	263	2
Log	4	—	68	3
Lokavec	82	10	54	—
Lokev	—	—	—	—
Lokovec	30	—	105	—
Sv. Lucija	25	2	258	18
Mavhinje	—	—	—	—
Medana	—	1	179	—
Miren	86	5	168	27
Nabrežina	15	—	29	128
Naklo	178	39	38	—
Opatjeselo	39	17	152	6
Osek	2	65	108	—
Ozeljan	—	161	17	—
Št. Peter	16	8	162	4
Pliskovica	—	3	115	—
Podgora	16	126	168	160
Ponikve	62	—	29	3
Povir	—	—	—	—
Prvačina	57	80	99	3
Renče	96	32	117	22
Repno	—	—	—	—
Rihemberg	204	7	253	—
Ročinj	71	—	44	—
Rodik	47	—	39	—
Sedlo	—	—	—	—
Sela	—	—	—	—
Sežana	68	2	38	3
Skopo	15	32	12	1
Skrilje	32	10	100	16
Slivno	7	4	11	23
Soča	9	—	36	—
Solkani	96	6	204	74
Sovodnje	15	23	136	41
Srpenica	26	—	30	—
Šebrelje	10	—	34	—
Šempas	6	74	52	—
Šempolaj	3	3	5	48

Kraj	Vrtovec	Vran	Zlobec	dr. Tuma
Škrbina	11	5	60	16
Šmarje	1	85	76	—
Štanjel	12	67	60	—
Štjak	10	3	108	—
Štorje	—	118	1	—
Št. Viškagora	60	—	98	15
Temnica	9	6	99	14
Tolmin	302	2	294	5
Tomaj	—	192	30	—
Tribuša	19	32	18	—
Trenta	—	—	46	—
Trnovo (Gor.)	17	17	97	32
Lokve	3	—	69	22
Trnovo (Kobarid)	—	—	—	—
Veliki dol	8	1	66	—
Vogrsko	19	33	103	2
Vojščica	—	16	64	—
Volče	55	3	166	—
Vrtobja	16	111	128	109
Vrtovin	60	—	76	—
Zgonik	34	3	49	1
Žaga	105	—	—	—
Žablje	9	12	46	12

Gorenje številke so podane po privatnih poročilih, v katerih je najbrže kaj pomot.

Uradni razglas o dopolnilni volitvi

kaže te številke:

Sodni okraj goriški: Oddanih glasovnic 5641, neveljavnih 5, veljavnih torej 5636. Dobili so: Vrtovec 596 glasov, Vran 1343, Zlobec 3036, dr. Tuma 650. Razni 11.

Sodni okraj ajdovski: oddanih glasovnic 2337, neveljavnih 10, veljavnih 2227. Dobili so: Vrtovec 865, Vran 82, Zlobec 1334, dr. Tuma 40. Razni 6.

Sodni okraj kanalski: Oddanih glasovnic 1623, neveljavna 1, veljavnih 1622.

Dobili so: Vrtovec 353, Vran 25, Zlobec 1622, dr. Tuma 5. Razni 13.

Glavarstvo Sežana: oddanih glasovnic 3485, neveljavnih 11, veljavnih 3474. Dobili so: Vrtovec 805 glasov, Vran 786, Zlobec 1455, dr. Tuma 405. — Razni 23.

Glavarstvo Tolmin: oddanih glasovnic 4810, neveljavnih 49, veljavnih 4761. Dobili so: Vrtovec 1373, Vran 75, Zlobec 3196, dr. Tuma 114. Razni 3.

Glavarstvo Gradišče: oddanih glasovnic 632, neveljavnih 8, veljavnih 624. Dobili so: Vrtovec 87, Vran 47, Zlobec 483, dr. Tuma 4. Razni 3.

Skupno: oddanih glasovnic 18.528, neveljavnih 84, veljavnih 18.444.

Dobili so: Vrtovec 4079 glasov, Vran 2358, Zlobec 10.730, dr. Tuma 1218, Razni 59.

Izvoljen je torej klerikalni kandidat Zlobec.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nam je izročila gdč. Fonova s Solkanske ceste 9 K, katere so »izzajčali« pri večerji vneti lovci-zajčarji. Ob drugi priliki se je nabralo K 2'50. Skupaj K 11'50.

Vrie »zajčarje« in pridno gospico Bog poživil!

•Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

»Vse drugače tu. Kruha imam dovolj«

Tedaj je Ivan vstal, zažgal cigareto in jel hoditi po sobi. Naenkrat se mu je zdelo smešno, da je prišel domov in brat je postal v njegovih očeh filister...

Kmalu potem je ostal sam v sobi.

Pod oknom se je začul tih šepet, stopinje v mehke snegu. Nato je zadonela v tiho snežno noč pesem. Božična pesem. kakor jo je pel nekda sam...

V pesmi je bila radost, razlita po poljani ter hrepenenje, plavajoče nad njo... Zamislil se je...

»Glej, srečen si bil nekoč, ravno takšen si bil in od vsega tega — kaj je ostalo?«

Postal je vznemirjen. Kje je mir, ki ga je prišel iskati? Rane, že napol zacepljene, je prišel obnavljati! Obkel se je in stopil v tiho noč.

Nehalo je snežiti in nebo se je zjasnilo. Vse modro in posuto z zvezdami, ki so se ogledovale v zmruženem snegu. Vse vesele, kakor je bila vesela dolina v svoji svežesti... To je Ivana razjarilo... Kaj je ni črne noči in ne grmi na nebu, da odpodi nemir iz njega! In kaj ne sneži v viharju in plaka krog njega topoli! Šel bi z vetrom po polju, zgubil bi se v njem in za vekomaj bi odleglo...

Prišel je iz vasi. Oreh, star in kosat, je sibal kosmiče s sebe, kakor stari, ki

Božična romanca.

(A. I.)

»Vidiš, tako je z mano! In sedaj se vračam v domovino, da zasanim v nje mehke objemu.«

Tiha ironija je bila v Ivanovem glasu, ko je govoril zadnje besede. In bolestno smehljaj mu je zaigral okrog blelih usten.

»Prav si storil. Domovina te ozdravi, Ivan!«

Vlak se je jel vstavljati. Ivan ni nič odgovoril, segel je po suknji in pokazal na zasneženo ravnino, ki se je črnela na nji postaja. Potem je pa zamahnil z roko proti koncu doline.

»Tam?« ga je vprašal Ciril.

»Da, tam je moj rojstni kraj!«

Izstopil je. Rezek veter, prihajajoč doli z gor, je bril po dolini, da se je tesneje stisnil v suknjo in odhitel po zameteni cesti. Krog in krog je ležal debel sneg in hribom se ni videlo na vrh. Mehka megla je sanjavo ovirala njih vrhunce in se spuščala v ravnino. Pred njo so se pa podili metuljčki-kosmički in oznanjali nje prihod.

Bilo je že pozno popoldne in jelo se je mračiti. Ivana je zabelo.

Tedaj se je spomnil solnčnega juga, odkoder je prihajal ter prijateljev, ki jih je pustil doma. Onega Narka, z dolgimi kodri in sanjavi očmi... »Pojdi, pomiri se

tam gori! Najdeš, kar ti manjka.« Tako mu je govoril ob slovesu... Veter je potegnil močneje in Ivan se je zakrohotal... Pojde in se pomiri, kakor bi ne bilo miru v njem! Kakor bi ga ne morila ravno ona topost in zaspanost življenja! Kaj je družega vse naokrog, kot mlaka in ljudje so črvi, ki gomazijo po nji. In drug na drugega pluskajo, da mu odrečejo skromne moči ter se potopi v blatu. No, potem vriskajo nad njim ter se vesele, da jim je napravil prostor...

Čudno se je spremenil zadnji čas Ivan. Poln življenja in kipeč radosti je bil prej, a sedaj mu je jelo nečesa zmanjkovati. Hodil je v družbo, še se smejal z veselimi prijatelji, pa oči so ostale mrtve in strmele v daljavo. In če je govoril z njimi, so bile njegove besede polne trpkosti, kakor je bil izraz lica poln zaničevanja... Kar naenkrat se mu je zazdelo življenje nešmiselnost in vse veselje je zginito iz njega... A prišli so tudi trenotki spominov na prejšnje dneve, polne dela in radosti. Ta spomin mu je bil kakor ukor... Mnogokrat je sedel v mračni sobici, buljil v temo; v duši je bilo prazno, a delal je načrte. Silil se je... Potem se je poprijel za trenotek dela. Literatura naj mu nadomesti praznoto, ki jo je vtisnil svet v njegovo dušo. Pa kako naj mu dajo mrtve črke življenja? On bi ga moral dihati vanje, a kako, če ga nima? In k veri se je zatekel, sladki veri mladih dni. Gotovo mu

da vsebine in mu postavi cilj, ki ga je njegovo srce iskalo... Zaman!... Zaman sije solnce na gladko ledeno planjavo, ne udahne ji življenja, ki ga ni...

Obupan je postajal in bilo mu je težko.

Tedaj je prejel od brata vabilo, naj pride za praznike domov. Kakor tajen klic izgubljenih sanj, se mu je zazdelo in odločil se je na pot. Ravno na božični večer, da zaživi v spominih otroških let in mu postane spet voljno...

Mrak je zagrinjal dolino in sneg je padal gosteje. Ivan je stopal zamišljen in komaj zapazil, da je blizu doma.

Brat ga je vsprejel prijazno in kmalu je sedel sredi njegove družine, v zakurjeni, svetli sobi. Ženi in otrokom je čital zadovoljnost na obrazu.

»Srečen si, Franc!« je nagovoril brata po večerji.

»Kakor vzameš! Živimo, hudih neprilik ni. Kako pa po svetu?«

Ivan se je nasmehnil. Nato se mu je zmračilo čelo.

»Tujina ne more zadovoljiti človeka. Ne razume te, kakor je tudi ti ne razumeš!«

»Gotovo, bolje je doma...«

»Svetla je in solnčna na videz in mnogo pričakuješ od nje. A ne da ti ničesar, pusti te, da pogineš! In prijatelji, ki jih najdeš v trenutnem razpoloženju, so takšni.«

Skofovi zavodi v Gorici.

(Dalje.)

Nadškof daje potem duhovnikom navodila, kako previdno naj govorijo na prižnici o potrebi njegovih zavodov: kakšna velikanska dobrota za celo škofijo bodo ti zavodi.

Nato pa nalaga duhovnikom, da naj omenjajo, ko vabijo k prispevkom za škofove zavode, nadnaravne motive, uspešne za nabiranje, za očiščenje grehov in za zaslužnje večnega življenja. Torej ni le zadošči reči: dajte, verniki, sem denar, da bo zidal nadškof zavode, kateri bodo Vam neizmerno koristili, marveč reči se mora tudi, da se očišči grehov ter si zasluži večno življenje, kdor kaj da za škofove zavode. »Kdor kaj da, v nebesa pocaplja, kdor nič ne da, v pekel poromplja« — pravi ljudstvo ob izvestnih prilikah. — Človek se pri tem nehoté spomni slovitega Janeza Tecija, znanega pridigarja in barantača z odpustki v 15. stoletju. Kakorhitro je zacvenkalo v njegovi veliki mošnji, pa je duša skočila iz vic!

»Adjungenda sunt motiva supernaturalia, eleemosynae efficacia ad purganda peccata et merendae vitam aeternam«. Tako ukazuje škof duhovnikom.

Torej po navodilu nadškofa samega morajo k fehtanju za njegove zavode pritegniti nadnaravne motive, da se očišči grehov in si pridobe večno življenje oni, ki bodo prispevali z denarnimi svotami za škofove zavode v Gorici. — To da misliti! — No, po starem: Kdor se slepo pokori posvečeni roki ter stori, kar mu ukaže, ta se čisti grehov in si zasluži večno življenje, pa če prav njegovo pozemsko življenje ni vzgledno; kdor ne da nič cerkvenim gospodom v njih posvetne namene, je pa ferdaman.

Mi ponižni verniki svete katoliške cerkve sodimo tako, da je škandal takole nadškofovo navodilo ter da more ljudstvo spraviti le do te misli, da se baranta z odpuščanjem grehov in večnim življenjem ter da kdor da, bo zveličan, kdor ne, bo ferdaman; da se torej z denarjem doseže vse na tem in onem svetu.

Nadškof pravi, da je resnica, da je naše ljudstvo ubogo ter da se ga vedno nadleguje z nabiranjem in miloščino — ali vendar more nekaj dati vedno, upaje na pomoč Božje previdnosti ob primernem času. »Gutta cavat lapidem, centesimi simul collecti dant coronam«. Kaptja izdolbe kamen, vinarji,

mu je sedla na brado muha in jo hoče odgnati...

Naslonil se je obenj.

»Kaj je življenje? In mi smo delec, neznamen in majhen delec v njem. Smešen črv...!«

Potegnil je veter, z vej se je sipal sneg in Ivanu se je zazdelo, da čuje blizu reko, kako šumi srebrno in ga vabi. Bele plošče plavajo tam, mirna je in zvezde se ogledujejo v nji.

Tedaj se je ogledal na vas in slišal akorde klavirja... Pomislil je in spoznal, da prihaja glas od učiteljeve hiše.

»Ah, Elica igra... Elica... Res, k njim pogledam, saj smo se nekoč dobro razumeli...«

Pri učitelju so ga radostno vsprejeli in povabili, naj čaka z njimi polnočnice...

»Boste videli, gospod Ivan, kako bo lepo danes v naši cerkvi. Saj počakate«, je vabila Elica. In gledala je s svojimi lepimi očmi, da mu je bilo sprva nevšečno. No, kmalu je zavelo čezenj ono prazniško, tih spomin otroških let in ostal je...

Sedli so za mizo in govorili o tem in onem. Kaj se je godilo, kar se niso videli. Ela je skakala kakor otrok od očeta k materi in kazala Ivanu svoje knjige. Tudi album je prinesla.

»Spominska knjiga, ki še v starosti radi listamo po nji,« je pripomnil Ivan.

Kazala mu je razne fotografije. Tudi svojo je zapazil notri, kmalu na drugi strani njeno...

Ah, glej, moja fotografija iz študentovskih let!

»Da, takrat ste mi jo poklonili.«

Ozrl se je nanjo in videl, kako je nalahko zardela.

Govorili so o njegovih starših, o ma-

hkratu nabrani dajo krono. Lepo je potegnil primerno v današnje čase sloveči rek o kaptji, ki izdolbe kamen. »Centesimi«, ki dajo krono! Okoli tega se suče svet, pa naj bo še tako pobožen!

Nadškof se obrača na to do duhovnikov samih, češ, da morajo korakati z zgledom pred lajki ter jih prekašati v prispevanju za deški seminarij. Nadškof z žalostjo v srcu konstatuje, kako malo je duhovnikov, ki se odlikujejo med radodarnimi doneski v izpisku denarjev, ki se odajajo v ta namen nadškofijskemu ordinarijatu. Pa nekateri celo so nasprotni zidanju novega semenišča, ko bi morali biti prvi in največji pospeševalci istega. Tako se zgodi, da ko so hladni, ne morejo užgati svojih vernikov za tako delo. Načrt za zgradbo se jim zdi prevelik ter neprikladen za našo majhno diecezo. Ali nadškof misli, da ne manjka najmanj denarja — koliko se da v druge namene, posebno v narodne! — ampak da ni resne volje.

No, no, precej ostro je prijel nadškof gospode nuncce. Nič ne dajejo za škofove zavode. Le redek je, ki kaj odrine. Mrzli so, zato ne morejo vernikov spraviti do prispevkov. Da, celo nasprotujejo nekateri novemu semenišču in gimnaziji. To pa je že strašno! Očita jim na to, da darujejo svote v narodne namene, za zavode pa da bi ne dali nič. »Quos ego!« si je mislil nadškof, zapisal pa tega ni, da si ne omadežuje peresa s poganom.

Hud tobak za gospode nuncce! Bajе so nekateri prav močno kihnili pa so rekli: ne boš, Francisce Borgia! Nabirali bomo že in učili ljudi po Tvojih navodilih, da se očišči grehov in si pridobijo večno življenje oni, ki bodo dajali za Tvoje zavode, toda da bi mi dajali pa nemalo, kakor namiguješ, tega pa ne. Amen!

No, pa bi bilo prav, da bi ostalo pri tem, da ni resne volje ter da so nekateri kar naravnost proti škofovim zavodom. Če bi ti duhovniki nadaljevali to pot pa še druge pritegnili na njo, bi delali dobro delo, pa če bi nadškof še tako miło tožil. Sedaj iztisniti iz ljudstva tisočake, pol milijona K ali še več, za škofove nepotrebne zavode, to vendar ni naloga duhovščine.

Slovesno protestujemo proti temu, da bi se izvilo potom duhovščine za škofovo nepotrebno gimnazijo in njegovo »semenišče« tisočake in zopet tisočake iz ljudstva, ko je revščina na vseh koncih in krajih, ko hodi birič okoli kmečke hiše tirjat davke, ko poje boben na kmetijah ter bežijo ljudje v Ameriko. To bi bil čin vse obsodbe vreden, čin, ki bi kričal do neba po marnosti.

(Dalje v prilogi.)

teri in očetu, ki sta počivala gori pri cerkvici... Nekaj mehkega, nežnega je obšlo tedaj Ivana in prosil je Elo, naj mu zaigra, da se raztrese...

Šla sta v stransko sobo. Le medlo se je vsipala iz družinske svetloba... Bilo je mračno notri in v tem mraku prijetno.

Sedla je za klavir in igrala. Nje mehki prstki so plavali po tipkah in melodija se mu je zdela znana. Da, podobna pesmi, ki so jo zapeli prej otroci pred bratovo hišo... In tiha, kakor snežna ravnina v svojem snu...

Ivan se je zamislil... Kaj mu je prišlo v dušo in mu notri nekaj budilo? Ni ga zazibala prej božična pesem otrok v tihe sanje... Žalost po izgubljeni sreči mu je prinesla! A sedaj bi ostal tukaj ter slušal...

Ko je jenjala, je prisedel bliže.

»Ali vam je ugajalo?« Glas se ji je nekoliko tresel.

»Lepa je domača pesem za človeka, ki se potika brez cilja po svetu.

»In če nima cilja, naj ga išče. Najde ga!«

Kakor bi govorila mati te besede.

V zvoniku je zazvonilo k polnočnici. Svečano se je glasilo po dolini, odmevalo v mračni sobi. Ni se mogel več vzdržati...

Zgrudil se je pred Elo na tla, skril glavo v nje naročje in zaplakal. Položila mu je roki na rameni.

Zvonovi so zvonili, vabili...

Ljubko je naslonila koračasto glavico na njegovo in mu šepetala:

»Konečno, dragi, ko sem te čakala tako dolgo.«

Ivan jo je poljubil, vstal ter stopil k oknu.

A tam je rekel sam zase: »V ljubezni je življenje, sreča.«

Vesele božične praznike = in novo leto =

napravimo svojim dragim, ako jim podarimo:

- „Jacques Damour“. — „Nais Micoulin“. Dve noveli.
Spisal E. Zola. Broš. K 1'—
- „Blagor na vrtu cvetočih breskev“. — „Mavrični
ptič“. — Spisal Jul. Zeyer. Broš. K 1'40
- „Kako pišejo ženske“. — Spisal Marcel Prévost. **Novost!**
Elegantno vez. K 4'—
- „Črna Vadiš“. — Drugi popravljeni natis. Elegantno vez. . K 5'50
- „Dvajset let pozneje“. — Nadaljevanje romana „Trije
mušketirji“. — Broširan K 6'—
Elegantno vezan K 8'—
- „Modri Janko“. Jako priporočljiva knjiga za mladino. Vez. K 2'40
- „Ben Hur“, roman iz Kristusovih časov. Druga popravljen
izdaja. — Elegantno vezan K 4'50
- „Ana Karenina“. — Roman. Ruski spisal Lev Tolstoj. . K 6'40
- „Potop“. — Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz. —
Oba dela broširana K 6'40
Elegantno vezana K 8'40
- „Kirdžali“. — Podonavska povest. — Drugi popravljeni
natis. — Broširana K 1'60
Elegantno vezana K 2'20
- „Križarji“. Velik Sienkiewiczov roman v štirih delih. Broš. K 5'20
Elegantno vezan K 7'—
- „Kletev nezvestobe“, Sloveči roman. Broširan K 3'20
Elegantno vezan K 5'—

Zgoraj navedeni zneski se razumejo brez poštnine.

Velika izbèr raznovrstnih gramofonov in plošč.

Edina zaloga plošč s slovenskimi komadi.

Raznovrsne šatulje modernih pisemskih papirjev.

— Neprekosljiva — izbèr okraskov za božična drevesca.

◀ Največja zaloga slik in okvirjev ▶

v modernem in antiknem stilu.

Pisarniške potrebščine. — Različni albumi za razglednice in fotografije. — Krasni albumi za razglednice v obliki mape, od K 1 višje. — Raznovrstne galanterije, najmodernejši uzorci.

Pisalni stroji: Underwood, Adler in Empire.

Vse te in še druge predmete se dobi v Slovenski knjigarni

A. GABRŠČEK

GORICA

Trgovski dom in Gosposka ulica št. 7.

Prijatelj Jožef.

Gay de Maupassant. — Prevel Pastuhkin.

Skozi vso zimo sta se v Parizu intimno poznala. Kakor vedno sta se razšla ob odhodu z gimnazije in sta se našla zopet nekega večera zunaj v svetu, že po starani in sivi, eden samec, drugi oženjen.

Gospod Méroul je stanoval šest mesecev v Parizu in drugih šest v svojem gradiču Tourbeville. Poročil se je s hčerko grajskega gospoda v okolici in je živel mirno, nemoteno življenje v brezdelju človeka, ki nima nikakega opravila. Mirnega temperamenta in miroljubnega duha, brez smelega duhovitosti in brez ustajniške upornosti, je tratil čas s tem, da je tožil natihome po preteklosti, objokoval šege in naprave sedanosti in ponavljal venomer svoji ženi, ki je dvigala oči proti nebu in včasih tudi roke, v znak odločnega soglasja: »Moj Bog, pod kakšno vlado živimo!«

Gospa Méroul je bila umstveno čisto podobna svojemu možu, kakor da sta brat in sestra. Vedela je že iz ustnega izročila, da je treba spoštovati najprej papeža in kralja!

In ona ju je ljubila in spoštovala iz vsega srca, ne da bi jo poznala, s pesniškim poletom, s podedovano udanostjo, z mehko ženske dobrih starišev. Bila je brez otrok in zato je tožila neprestano.

Ko se je gospod Méroul na nekem plesu zopet sešel z Jožefom Mouradourjem, svojim starišim tovarišem, je občutil vsled tega srečanja globoko in naivno radost, kajti v svoji mladosti sta se jako ljubila.

Ko sta se glasno načudila spremembi, ki so jo povzročila leta na telesu in postavi, sta se izprašala o medsebojnem stanju in žitju.

Jožef Mourador, ki je bil doma na jugu, je bil postal vrhovni svetnik v svojem domačem kraju. V svojem prostem obnašanju je govoril prosto in brez prikrivanja, vsako svojo misel je povedal vedno s popolno brezobzirnostjo. Bil je republikanec izmed one pasme dobrodušnih republikancev, ki jim je brezobzirnost najvišja postava in ki gredo v svojem potegovanju za neodvisnost besede celo do brutalnosti.

Prišel je v hišo svojega prijatelja in radi svoje lahkotne pristrčnosti je bil kmalu silno priljubljen navzlic svojim naprednim nazorom. Gospa Méroul je vsklikala: »Kakšna nesreča! Tak izboren človek!«

Gospod Méroul je rekel svojemu prijatelju s prepričevalnim in zaupljivim glasom: »Ti si ne moreš predočiti, kolika nesreča ste vi za našo deželo.« Rad ga je imel pa vendarle; kajti nič ni trdnjše od mladostnih vezi, obnovljenih v zreli dobi. Jožef Mouradour je zasmehoval ženo in moža, imenoval ju je »ljubi moji želvici,« in včasih se je razvnel v zvonkih deklamacijah proti predsodkov polnim nazadnjakom in proti vsem podedovanim izročilom.

Ko je tako-le grmel val njegove demokratske zgovornosti, je zakonska dvojica hočeš-nočeš molčala že iz uljudnosti in taktičnosti; nato je soprog skušal napeljati govorico v drugo smer, da bi se kako ne sporekli. Jožefa Mouradourja je bila sama iskrenost.

Prišlo je poletje. Meroulovim je bilo v največje veselje, vabiti svoje prijatelje na svoje posestvo Tourbeville. Bilo je to pristrčno in zdravo veselje, veselje dobrih ljudi in posestnikov na deželi. Svojim povablencem so šli nasproti do bližnje postaje in so jih spremili do voza, poveljevali so svoj kraj, njegovo rodovitnost, dobre ceste v svojem okrožju, snago kmetijskih hiš, tolsto govedo, ki se je paslo po polju, vse, kar se je videlo od obzorja.

Opozorili so gosta, kako uprav izborna peketa njihov konj, če se pomisli, da mora delati dobršen del leta na polju, in s pravo bojznostjo so pričakovali, kako se izrazi prišlec o njihovi pristavi, občutljivi za vsako najmanjšo besedo, hvaležni za vsako še tako neznatno priznanje.

Jožef Mouradour je bil povabljen in je naznanil svoj prihod.

Mož in žena sta prišla k vlakcu, vsa srečna, da sta smela zopet enkrat sprejemati goste v svoje stanovanje.

Kakor hitro ju je Jožef Mouradour opazil, je skočil iz kupeja z živahnostjo, ki je povečala njuno zadovoljnost.

Stisnil jima je roke, ju blagroval in ju obsipal s pokloni.

Celo pot je bil naravnost diven, čudil se je visokim drevesom, obilnim žetvam in konjevi hitrosti.

Ko je postavil nogo na grajski prag, mu je rekel gospod Méroul z nekam prijateljsko slovesnostjo:

— Zdaj si doma.

Jožef Mourador je odvrnil:

— Hvala, dragi, to bom upošteval. Sicer jaz itak ne poznam obzirov, če živim pri prijateljih. Jaz razumem gostoljubnost samo tako.

Nato je šel v svojo sobo, da bi se preoblekel v kmeta, kakor je rekel, in se je vrnil ves v modro-platneni opravi s čolnarskim klobukom na glavi, v čevljih od rumenega usnja, v čisto pariški, glumaški domači obleki. Zdelo se je, da je postal tudi bolj dostopen, priprost, domač, ker se je s poljsko obleko odel hkratu tudi z neko brezskrbnostjo in nepriljenostjo, kakor se mu je zdela v danih razmerah umestna. Njegov novi nastop je sprva nekoliko presenetil gospoda in gospo Méroul, ki sta bila celo zunaj na deželi vedno resna in dostojna, kakor da ju je utrdil pridevek, ki je stal pred njunima imenoma, v posebni dostojanstvenosti celo kar se tiče intimnosti.

Po jutru so se odpravili, da bi si ogledali pristavo; Parižan je spravljal v zadrego spoštovanja polne kmete s prijateljskim glasom svoje besede.

Zvečer je obedoval v hiši tudi kurat, velik, debel kurat, stalen nedeljski gost, ki je bil izjemoma povabljen tudi ta dan novodošlecu na čast.

Ko ga je Jožef opazil, se je namrdnil, nato ga je gledal z začudenjem kakor redko bitje posebne pasme, ki ga ni videl še nikoli tako od blizu. Tekom obeda je pripovedoval proste anekdote, ki bi bile pač dovoljene v intimnosti, ki pa so se zdele Méroulovim v svečenikovi prisotnosti neumestne. On ga ni ogovarjal: »Gospod abé,« temveč na kratko: »Gospod« in je spravljal duhovnika v zadrego s filozofskimi razmotrivanji o raznih praznovostih, nastalih v tej solzni dolini. — Ogovoril je: »Vaš Bog, gospod, je izmed onih, ki jih je treba spoštovati, o katerih je treba pa tudi diskutirati. Moj se imenuje Razum: v vseh časih je bil sovražnik vašega...«

Méroulova sta se v svojem obupu trudila zaokreniti misli v drugo smer. Duhovnik se je poslovil precej zgodaj.

Tedaj je rekel gospod Méroul:

— Morebiti si šel pred tem duhovnikom nekoliko predaleč.

Toda Jožef je vskliknil takoj:

— Ta je lepa! Jaz naj bi se ženiral pred takim-le farjem! Sicer pa vedi, da mi napraviš veliko uslugo, ako mi ne nprtiš več med obedom tega poštenjakoviča na hrbet. Vidva ga vabita zase, kolikor hočeta, v nedeljo in v delavnik, a da postrežeta z njim tudi prijateljem, to je malo preveč, saperlipopet!

— Toda, dragi moj, njegov značaj svetosti...

Jožef Mouradour ga je prekinil:

— Da, da, že vem, treba je ravnati z njim kakor s cvetličaricami! Poznamo to, prijatelj! Ko bodo ti ljudje spoštovali moje prepričanje, bom tudi jaz njihovo!

Tako se je stvar končala za tisti dan.

Ko je stopila madame Méroul drugo jutro v svoj salon, je zagledala na mizi troje listov, ki se je pred njimi kar umaknila: »Voltaire«, »Francoska republika« in »Pravica«.

Baš tedaj se je pojavil na pragu Jožef Mouradour, vedno v modri opravi, čitajoč pazljivo »Intransigenta« in je vskliknil:

— Tu notri stoji famozen članek Rocheforta. To vam je mandelc, kakor se tiče!

Čital ji je naglas, povdarjal posamezna mesta in zašel v tako navdušenje, da ni opazil, kedaj je vstopil njegov prijatelj.

Gospod Méroul je držal v roki »Galic« zase in »Rog« za svojo ženo.

Plameneča proza mojstrskega pisatelja, ki je napadel vlado, deklamovana z zanosom, je odmevala po mirnem salonu, stresala je stare zavese z ravnimi gubami, zdelo se je, da onečasuje zidove, velike

blazinaste fotelje, resno pohištvo, ki je stalo že celo stoletje na istem mestu, s točo prekucuških, predrznih, zasmehovalnih in tolovajskih besed.

Mož in žena, on pokonci, ona na stolici, sta poslušala z začudenjem, tako škandalizovana, da se nista niti ganila.

Mouradour jima je zagnal naproti zadnji stavek, kakor kak umeten šopek, nato je izjavil zmagoslavno:

— He? To je zasoljeno, kaj?

Toda hkratu je opazil oba lista, ki ju je imel njegov prijatelj, in je obstal sam kakor okamenel od začudenja.

Nato je stopil z velikimi koraki proti njemu in ga je vprašal v je-nem glasu:

— Kaj hočeš s temi papirji?

Gospod Méroul se je nekoliko obotavljal in je odgovoril:

— To so... pač... moji časniki!

— Tvoji časniki... Ti se pač norčuješ z mano! Napravi mi uslugo, pa čitaj moje liste, ki ti nekoliko očistijo misli, in kar se tvojih tiče... evo, kaj napravim z njimi...

In preden je mogel njegov začuden gostoljub misliti na to, da bi se branil, mu je iztrgal oba lista in ju zagnal skozi okno. Nato je potisnil jako važno »Pravico« v roke gospé Méroul, pomolil soprogu »Voltaire-ja« in se je spustil v fotelji, da bi pograbil zopet svojega »Intransigenta«.

Iz uljudnosti sta mož in žena delala spočetka, kakor da čitata, nato sta mu vrnila republikanska lista, ki sta se ju dotaknila samo s skrajnim koncem prstov, nazaj, kakor da sta zastrupljena.

Tedaj se je začel smejeti in je izjavil: — Osem dni take hrane in pridobim vaju za svoje ideje.

Po osmih dnevih je v resnici že gospodoval v hiši.

Zaprl je vrata duhovniku, ki ga je gospa Méroul obiskovala skrivaj; prepovedal je voh v njun gradič »Galic« in »Rog«, ki ju je donášal skrivoma služabnik iz poštne pisarne in ki sta ju skrila pod blazino kanapeja, če je vstopil on; urejal je vse po svoji glavi, vedno očarajoč, vedno dobrodušen, vesel in vsemogočen tiran.

Imeli so priti še drugi prijatelji, verni vsezaverodomcesarjevci. — Grajska sta matrala srečanje z Jožefom za nemogoče in ker nista vedela, kaj storiti, sta naznaila nekega večera Jožefu Mouradour, da morata odpotovati za nekaj dni po malem opravilu, in sta ga prosila, naj ostane sam v gradu. On se ni čisto nič vznemiril in je rekel:

— Prav, meni je že vseeno, čakal vaju bom tukaj, dokler hočeta. Saj sem vama rekel: med prijatelji ni treba okolišev. Vraga, prav imata, da gresta po svojih opravkih! Jaz vama ne zamerim, nasprotno: to me šele sprijazni z vama. Le pojdiva, prijatelja, jaz vaju počakam.

Gospod in gospa Méroul sta drugo jutro odpotovala.

Jožef ju čaka.

Časnik išče

Ilepo opremljeno stanovanje

obstoječe iz treh sob
za 1. februarja 1910.

Naslov pové upravištvu našega lista.

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam,
da sem preselil svojo

brivnico

iz Travnika št. 21
v Gosposko ulico št. 1
(nasproti „Montu“).

Priporočam se za nadaljno naklonjenost.

Fr. Novak, brivec.

Novo podjetje v Solkanu.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril v Solkanu v lastnej hiši

veliko zalogo raznovrstnega pohištva.

Priporočam novoporočencem kompletne spalne sobe. Cene zmerne in brez konkurence. Blago trpežno in lično izdelano. Upogled zaloge dovoljen vsakomur, ne da bi bil primoran kaj naročiti. — Posebno se priporočam gg. rodoljubom z dežele, sl. učiteljstvu itd.

Za obilen obisk se priporoča

Ferdinand Delak v Solkan št. 299.

BEZ KONKURENCE.

Aleksander Ambrožič — urar — in trgovec

Gorica — Corso Jos. Verdi 26.

Zanesljiva domača slov. trdka. — Priporoča slav. občinstvu svojo moderno urejeno trgovino žepnih, stenskih, budilnih ur, gramofonov, uhanov, verižic itd. samo **solidno** blago najboljšega izdelka.

Vsa popravila te stroke se izvršuje točno in ceno. — Za vsako novo ali popravljeno uro se jamči 1 leto.

Najnovejše slov. plošče za gramofone vedno v zalogi.

Steckenpferd-

lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelnstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelnstvo in nadzorstvo.

Prva goriška družba za čiščenje podov

Gledališka ulica 8 — GORICA — Gledališka ulica 8.

Zagotavlja najdovršenejšo izvršitev čiščenja kakoršnegakoli poda.

Cene nizke.

Iz Ljubljane v New-Jork

se vozi najcenejše s prekrasno opremljenimi ekspresnimi parobrodi, takozvanimi cesarskimi bizoparniki:

Kronprinzessin Cecilie, Kaiser Wilhelm II. — Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse

dalje z najnovejšimi modernimi parobrodi: Prinz Friedrich Wilhelm, König Albert, Prinzess Alice, Friedrich der Grosse, Bremen i. t. d. kateri so največji, najhitrejši in najvarnejši te družbe.

Vežnja po morju traja samo 6 do 7 dni.

Zdatne ugodnosti dovoljujejo se večjim družbam. — Podrobna pojasnila in potrebni pouk dá vsakomur

Edvard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35. v Ljubljani nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski (last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo. Trst, Via della Caserma št. 4.

Interurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v Edit.

Zaloga: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novoji obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 80.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič, krojaški mojster in trgovec Gorici

Tržaška ulica števil. 16

v lastni hiši.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznorstnega blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših

za vsaki stan.

Varstvena znamka: „Anker“
Bismant. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod priznано kot najboljšo sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno 80 vin., K 140 in 2-- se dobi po vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako priljubljenega domačega zdravila, se je posluževati le originalnih steklenic v škatljah z naše varstveno znamko „Anker“ ker le tako je zagotovljeno, da je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elisabethgasse števil. nova.
Unovao razpošiljanje.

Pijančevanje.

Za poskušnjo 1 prašek ZENENTO — brezplačno. Nagnenje k pijančevanju se trajno odpravi. — Sužnji te strasti se jo osvobodijo proti svoji lastni volji. Prašek Zenento se primeša jedi ali pijači. Primerno za vsako starost in vsak spol. Zenento je zdravilno neškodljiv. Kdor ima v družini ozroma med znani cese, ki so udane pijančevanju, naj naroči takoj 1 prašek za poskušnjo. — ZENENTO se pošlje v pisnu. Priložite je znamko za 20 vin. — Dopisuje se v nemškem jeziku.

Poudre Zenento Co.
76. Wardour Street, LONDON
255 (England).

Pisma, frankirani z znamko za 25 vin: dopisnice 10 vin.

Gospodim gostilničarjem in drugim se uljudno p. znanja, da je izšel nov slovenski cenik gramofonov in plošč, dvokoles, šivalnih strojev itd. s čudovito nizkimi cenami pri

Batjel-u

Gorica
Stolna ulica 3-4.

Tam je velika zaloga vsakovrstnih gramofonov od K 15 — K 1000 kakor tudi različnih dvokoles, šivalnih strojev. — Zastopnik kmetijskih strojev, orkestrijonov itd., mehanična delavnica. — Prodaja tudi na mesečne obroke. — Ceniki franko.

udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od gosp. Antona Obidiča njegovo staroznano

čevljarsko delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se s. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic
čevljarski mojster
Gorica, Semenška ulica št. 2.

5500

not. potrjenih zdravniških in privatnih spriceval potrjujejo, da najuspešnejše odstranjujejo

Kaiserjeve

prane karamelo

— z znamko treh smrek —

Kašelj

hripavost, zasliženost, katar, krčni in oslovski kašelj.

Zavoj stane 20 in 40 vin. Doza 60 vin. Dobi se v lekarnah A. de Gironeoli — Gorica, I. Cristofolotti — Gorica, Ruggero Küner — Gorica, G. B. Pontoni — Gorica, L. Gliubich — Gorica, v mirodilnici E. Mazzoli — Gorica, v lekarni J. Hus — Vipava, Maks Kozover Ajtovščina, L. Jursehe — Ajel.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadružnikom na vknjižbo po 5 1/2%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908: Zadružnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201- — Rezervni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755-23.

ščevanju — — — — — ne pa da bi čistil grehe ter služil v večno življenje — — — čin, katerega ne sme izvršiti nadškof nad ubogim našim ljudstvom. **Brigajmo se skupno za to, da dobimo državno slovensko gimnazijo v Gorici** ne pa da bomo trošili denar za škofovske kaprice. Škofove nemške gimnazije in njegovih mladini v nobenem oziru priporočljivih zavodov prav nič ne potrebujemo!

Zato ne sme nikdo nič dati za škofovske zavode. Nadškof pravi, da duhovniki ne dajejo nič. No, torej, čemu bo prav ljudstvo dajalo za nepotrebne reči tisočake, ko jih je samo tako potrebno.

Zahtevamo, da nadškof, ki je vendar vzrasel iz našega ljudstva ter pozna njegovo revščino in težave, prekliče ukaz za pobiranje za škofovske zavode. Naj opusti nesrečno misel pa naj se rajši s svojim vplivom potegne za to, da dobimo Slovenci v Gorici potrebno slovensko gimnazijo. Za to naj se potegne, potem ga bomo hvalili. Dostoj pa ga moramo grajati, ljudstvo pa pozivati, da ne dá niti vinarja za nepotrebne zavode ob Dreossijevi cesti v Gorici!

(Konec pride.)

Edina trdka v Avstriji za oprave za dojenčke in zaloga perila

za vozičke in posteljice. — Blago najfinije in priprostejše vrste. — Varstvena znamka

„Zum Knabenhortler“.

Nov oddelek za prodajo na drobno. — Na zahtevo pošljemo cenik s podobami brezplačno. — Večkrat odlikovana trdka. Tovarniške cene.

Moriz Guttmann,

Dunaj I., Salzgras 12.

Oddelek za prodajo na drobno v I. nadst.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ajdovščine. — Dne 12. t. m. je umrla v Gorici gospa Ana Božič, rojena Šapla, iz znane rodoljubne obitelji, v tem zadnjem času tako nesrečne.

Blaga pokojnica ostane gotovo nam vsem v prijaznem spominu, saj je bila vedno pripravljena pomagati, ko je šlo za narodne prireditve. Sama dobra igralka in pevka je nastopila šestokrat pri Ciril-Metodovih veseljah in bila tudi tukajšnji podružnici večletna odbornica.

Živo se je zanimala za vsa veselja in vsakej priliki odločno Slovenko.

Bodi vrle rodoljubki, ki je morala v prerani grob, zemljica lahka! Prizadeti, žalujoči obojtelji pa iz srca: Naše iskreno sožalje.

Iz tolminskega okraja.

Iz Volč. — Poročamo, da je bil neki klerikalni volilec omagal pod težo volilnega vina ter je padel v jarek. Klerikalci ga niso pobrali, ampak dobri »liberalni« ljudje so ga vzdignili ter spravili domov, če ne bi bil poginil v jarku. Mož pa baje ni nič kaj hvaležen, marveč bi bil rajši zmruznil v jarku ter šel z volišča tako naravnost v nebesa, kakor so razlagali nunci, da si služi nebesa, kdor voli tako, kakor oni ukažejo.

Iz kanalskega okraja.

Iz Lokovca. — Dopolnilne volitve niso pri nas skončale tako, kakor bi bilo pričakovati. To pa zaradi tega, ker se nad 70 volilcev iz Gor. Lokovca ni moglo udeležiti volitve zaradi slabega vremena, dežja in snega. Ti volilci so bili, izvzemši 2, vsi naši. Da bi ne bilo slabega vremena, bi se bile volitve vse drugače izvršile.

Iz bovškega okraja.

Z Bovškega. — Nedelja je minila, a naši stranki ni bila mila. Pa kakor povsod, seveda tudi tukaj ni bilo brez vzroka! Slabo vreme, sneg in po vrhu še dež, zabranila sta marsikateremu volilcu iz okolice na volišče. Razen tega so se pa ljudje že naveličali teh brezkončnih volitev, posebno še naša stranka, ki je prvič s precejšnjo večino zmagala. Že pri ožjih volitvah se je videlo nazadovanje in sedaj jih je še manj prišlo volit. Tu se vidi »gro-

zna agitacija«, kakor pišejo klerikalni listi! Kje je pa pravzaprav agitiranje, vprašamo sedaj lahko mi! Tu bi bilo skoraj to, da človek naše stranke svojemu prijatelju-somišljeniku ne bi smel dati glasovnice! Kaj pa oni sami delajo, na to se ne ozirajo! V nedeljo je bila sv. maša že ob 9. uri predpoludne, da lahko pride vsakdo k maši in še na volišče. To je povsem pravilno, ker smo v cerkvi vsi enaki! Tu se ne gre za mišljenje, ampak za verske dolžnosti! A da se v cerkvi, tik pred volitvijo agitira, to pa menda ni prav. Ne rečem sicer, da bi g. kaplan v svoji pridigi govoril o tem, tega ne, ampak da imajo privilegij v zakristiji med sv. opravilom dajati okrog glasovnice, to je pa vendar že preveč! To je pri njih pobožnost! Na ta način pridemo kmalu do tega, da čimbino nekega lepega dne same mešetarje in prodajalce v cerkvi, kot jih je naš zveščar v starih časih iz templja zapodil!

Domače vesti.

Današnja številka našega lista je zadnja pred Božičnimi prazniki. Vsem našim somišljenikom želi vesele praznike uredništvo in upravištvo.

Za odkupnino božičnih in novoletnih voščil daruje g. M. Poveraj, trgovec v Gorici K 5 »Sokolu«. (Denar hrani uprava.)

Premeščen je iz Gorice k okrožni sodniji v Rovinj g. avskultant Gustav Puš.

Goriški deželni zbor bo sklican, kakor se čuje najbrže na dan 27. t. m.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. M. Poveraj, trgovec v Gorici, je dal namesto božičnih in novoletnih daril 5 K; Pri igri »Šipol« v gostilni Plesničar (na Korni pri Reichu) se je nabralo 420 K; Nabiralnik v kavarni Central je dal 2310 K in 5 centes, doslej skupaj 10998 K, torej tretji nabiralnik, ki je že dal stotak... Pet. Brumat v St. Petru je dal 10 K; A. Kutin trgovec v Gorici, je daroval 5 kg sladkorja in 18 kg fižola. Na račun mesečnine je prišlo 31 K in 40 kg ohrovt.

V »Dijaški kuhinji« se je oddalo letos v septembru, oktobru in novembru vsega skupaj 3414 kosil in 2802 večerji. Vsled tega so tekoči stroški jako narasli in nadzorstvo mora opetovano trkati na dobra srca naših prijateljev mladine. Zlasti o božičnem in novoletnem času je lepa prilika za vse tiste, ki se doslej še niso odzvali.

Klerikalci so spravili na volišče za Zlobca 10.730 glasov. Jerič je bil izvoljen z glasovi 10.534. Niso pa dosegli glasov z ožje volitve, kajti pri ožji volitvi sta dobila Fon in Manfreda 11770, odnosno 11737 glasov.

Napredni in agrarni kandidatje so bili dobili pri letošnji prvi volitvi iz splošne kurije 9358, 9429, 9343 glasov. Pri ožji volitvi sta dobila napredno-agrarna kandidata 9550, oziroma 9584 glasov. Vrtovec je dobil sedaj 4079 glasov, Vran 2358; skupno znaša 6437 glasov. Torej 3000 glasov manj, ker je bila udeležba z napredne strani premajhna vsled jako slabega vremena in ker so bili volilci pod utisom, da tako ali tako zmagajo sedaj klerikalci. Premnoge je jezilo agrarno razdiranje. — Neudeležbo pa moramo ponovno grajati ter postaviti našim ljudem naravnost za vzgled klerikalce, kako gredo na volišče. Klerikalci res gredo na volišče gnani od nunca, ali gredo, so tam in volijo. Koliko bolj morajo iti na volišče razumni volilci. Ne sme se reči: ne gremo na volišče, ker ni upa na zmago, ampak reči se mora: gremo na volišče, da pokažemo, da smo tu! Tako bodi vedno v bodoče!

Kričavi agrarni kolovodje sedaj vidijo, pri čem so. Vran je bil prepričan o tem, da pride v ožjo volitev, kakor je prepričan, da enkrat umre, dosegel je pa 2000 glasov. Kako razočaranje! Misli je tudi, da bo tekkel ves Kras za njim, pa ima na Krasu naš kandidat več glasov nego Vran. Zadnji čas je pač, da se razumni moške, ki se kolikor toliko še držijo agrarne stranke, otrsejo vsake zveze z njo ter vstopijo nazaj v napredno stranko, da ho mogla ta ob sopomoči vseh za dobrobit našega ljudstva unetih mož na deželi vršiti najobsežnejše delo, v katero je poklicana. Čemu prepri in grdogledenje, roko v roki na delo za naše ljudstvo — je lepše! Upamo, da nismo govorili zaman!

Nevednost je še velika med našim ljudstvom. Če bi razni volilci vedeli, kaj pomeni zveza Pajer-Gregorčič v deželni hiši, koliko je koristila Lahom ter koliko škoduje Slovincem, bi ne volili nijednega Gregorčičevega kandidata v deželni zbor. Tako pa jih volijo nevedni volilci kar po vrsti ter mislijo pri tem, da pridejo v nebesa! Nevednost je strašno velika. To podpričuje največ okoliščina, da mislijo ljudje, da gre za vero pri volitvah v deželni zbor. Samo nevednega človeka se more imeti tako za norca, da se mu utepe v glavo, da gre za vero pri volitvah. In takih nevednih ljudi je, žal, še premnogo med goriškimi Slovinci. Ta nevednost je dragocena za klerikalce. Zato pa jo tako skrbno varujejo, da ne more ljudstvo iz nje ven na svetlo, na dan resnice!

Deželni glavar dr. Pajer, najboljši prijatelj dr. Gregorčiča pa tudi največji sovražnik goriških Slovencev, je jako vesel izida dopolnilne volitve. Sedaj bo štela zveza Gregorčič-Pajer 18 poslancev: 9 laških liberalcev in 9 slovenskih katoliških mož. Pajer, ta stari liberalce, hvali na vse pretege slovensko duhovščino, da je tako lepo pomagala zvezi za poslanca iz dopolnilne volitve. Res, v lepih časih živimo! Kam je že zašla slovenska duhovščina!

Dijaška kuhinja. — Rojaki, spominajte se pri božičnih in novoletnih darilih prepotrebne Dijaške kuhinje v Gorici.

»Goriška slovenska mladina« poroča, da se vrši v nedeljo na Štefanov dan v Trgovskem domu zabavna plesna vaja z vojaškim orkestrom. Začetek točno ob 3. popoldne. Kdor želi prebiti par res mičnih uric ob milih zvokih blagodneče vojaške godbe ter pozabiti v morju divnih priljubljenih valčkov prozaično sedanjost, naj ne zamudi ugodne prilike ter gotovo prihiti na Štefanov dan med rajajočo mladino v Trgovski dom. Vstopnina za gospode 1 K, za dame in dijače 60 vin.

Božičnih in novoletnih daril naj bo deležna v obliki meri naša šolska družba! Rojaki, ki darujete v razne namene o Božiču in novem letu, spominajte se naše družbe sv. Cirila in Metoda. Vsak vinar je dobrodošel!

Inventar po pokojni agrarni stranki. (Z dežele.) — Bila je — in je ni več. Modri agrarni farbar je nosil oljčno vejico miru po svetu do nedelje potem pa se prekucnil z vejico miru vred v obcestno kaľužo. Ustvaritelju nepotrebne stranke, katero je le umetno sestavil, češ, kmet, tebe vse odira, je popolnoma spodletelo. Vsakega ki se je kaj pečal s trgovino kmetiskih pridelkov, je ta delaboječi patron opsoval ter neprenehoma upil: Kmetje, vsi za menoj! Jaz sem rešitelj Vaš. A nedeljski izid je pokazal smrtno blamažo. Ako niso bivši agrarni apostoli priskrbeli te male stotine glasov, a la Bilje, Kojsko, Ozeltan in Šempas, bi niti ne vedeli, če je kdaj taka stranka obstojala. Čast pa Žagi, Ajdovščini, Komnu itd. Hitro ko so zvedeli, da je napredna se otresla farbarjev, so nastopili složno za njo. Le škoda, da se je prepozno zvedelo. Imeli bi agrarci tim huji poraz. Tako razdrapano in scefrano politike ni še imela naša dežela. In kdo je temu beganju kriv? Edino nerazsodni mož Mrmolja. In ta je hud udarec za našo deželo. Koliko potrate časa, denarja, shodov itd. Tu so šli stotisoči v zrak. In zdaj trpi kmet. Tvoj oprani zapeljivec se je skril in potuhnil, pa je mirna Bosna! Takim škodljivcem tiče gorjača, nikar pa politično krimilo!

Pred volitvami je upil ta Salomon: Kdor hoče, naj pride za nami. Mi gremo

neustrašeno svojo pot. In zdaj gleda za seboj, pa ni armade nikjer. Prav tako, Čevljar ostani pri svojem delu.

Ta borba je našo deželo hudo izžemla do krvi. Treba bo gotovo še dve volilni dobi, preden dospemo na prejšnje stališče, da se zacelijo rane. In to le radi enega pohajača, in par nezrelih politikov. Zdej vsaj vidi svet, ali ni več ne klerikalcev ne liberalcev, kakor so bobnali v svet. Mi smo še in čedalje več nas bo. Vas panikjer več. Y.

Razglednice v službi posvečencev. — Neki duhovnik v Švici razpošilja tisočrim in tisočrim naslovljencem po celi Avstriji po 8 ničvrednih božičnih razglednic z zahtevo, naj se mu pošlje za to 1 K 60 v. Vsaka razglednica stane torej 20 v. Čisti dobiček, pravi duhovnik, je namenjen za zgradbo nove cerkve v Švici. Darovalcem, oziroma opeharjenim kupcem se obljubuje molitve in maše. Takih pošiljatev prihaja toliko v Avstrijo (tudi Gorica je z njimi poplavljen), da se sklepa na tovarniški promet in izključeno je, da bi zmagal duhovnik sam vse stroške, katere zahtevajo našlovi, znamke, tiskane prošnje in pridjane položnice, in nekateri listi že ventilirajo možnost, da tiči za tem skromnim duhovnikom velikansk švindal. Torej pozor pred tako pošiljateljstvo. Vsak naj jo pošlje koj nazaj. Mi ne maramo nemških božičnih razglednic, ko imamo svoje slovenske in sicer družbe sv. Cirila in Metoda, kojih čisti dobiček gre za našo deco.

Tihotapstvo. — Na svobodo so spustili iz preiskovalnega zapora Valentina Banellija iz Bračana, ki je bil aretiran, ker osumljen, da je v zvezi s tihotapci. V zaporih je še 6 oseb radi tihotapstva.

Dobrodelnost v Gorici. — Društvo goriških gospa razdeljuje vsak teden enkrat drva in moko za polento 220 revnim družinam.

Iz kanala pri Tržiču so potegnili na suho truplo Arturja Pečarja iz Selc, roj. leta 1888. Z mladeničem je bil v vednem prepiru oče; ko sta šla skupaj k sodniji v Tržič, sta se pričkala. Mladenič je rekel, da je naveličan vednih preprirov ter je skočil v vodo. Po 29 dneh so šele mogli potegniti truplo iz vode.

Izpred sodnije. — Pred sodnike je bil klican 27 letni Jakob Štakul iz Meduje, obtožen, da je ukradel v Tržiču dvokolo ter da se je klatil okoli brez dela. Ne taji tatvine, pravi pa, da je bil primoran k tatvini vsled tega, ker je bil brez dela in denarja. Kolo je prodal v Trstu. Vprašan, zakaj si ni preskrbel dela v Nabrežini, je rekel, da so ga dobri prijatelji očrnilli tako, da so ga giedali kakor kakega Musolina. Obsojen je na 10 mesecev ječe; po prestani kazni pojde v prisilno delavnico.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in gredicami.

Cen orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Molol-ov Franc. zganje in sol

za ribanje života. — Kolesnice olajšujejo in okrepujejo staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 1-90

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodlinicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.

Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofoletti A. Gironcoli.

T. pl. Madeyski
vinska klet
Solkan pri Gorici
vošči svojim cenjenim odjemalcem
vesele božične praznike in novo leto!

Tatvine je bil obtožen angeški delavec Hulton Jurij v Trzinu, kjer je delal v ladjedelnici. Ukradel je nekemu svojemu tovarišu 85 K iz zaprtega prostora. Hulton je priznal tatvino. Sodnija mu je prisodila 2 tedna težke ječe z enim postom.

Deželni odbor goriški se je udeležil meseca septembra sadne, zelenjadne in vrtno razstave v laškem Vidmu. Dobil je tudi za sadje (kmetijska šola) častno diplomu in za zelenjad srebrno medaljo. — Sadne razstave v deželi, pri Sv. Luciji se pa ta slavni odbor ni udeležil. Naloga njegova bi bila vendar: razstaviti sadje v Sv. Luciji ter pokazati, kako in kaj treba, da se dvigne sadjereja v deželi. Ali Slovencev deželni odbor za take reči ne pozna. Rajše nese svoje sadje kazat v laški Videm! Pod zvezo Pajer-Gregorčič pač ne more biti drugače.

»Slovenec« je lagaj, da so »liberalci« spravili na volišče vse svoje volilce. Kdo bo verjel, da je n. pr. na Cerkljanskem samo 100 naprednjakov ali v Gracovem ali v Naklem. Po najrazličnejših občinah niso šli volit, ker ni bilo upa na zmago, ker so ljudje naveličani volitev in ker delajo zgago v naprednih vrstah agrarni nerazsodnosti; vrhu vsega je bilo izredno slabo vreme. V drugih okoliščinah more postaviti napredna stranka na volišče še enkrat toliko volilcev. To naj si zapomni »Slovenec«!

Volilcev v splošni volilni skupini je nad 33000. Oddanih glasovnic je bilo pri dopolnilni volitvi 18528. Udeležilo se je volitve 56% volilcev. Torej udeležba ni bila taka, kakor zadnjič ali lani. Nad 14.000 volilcev je ostalo doma.

Burke so uganjali nekateri volilci pri dopolnilni volitvi. V Kalu sta oddala dva glasovnici za »dr. Henrika Wahrunda, bivšega profesorja cerkvenega prava v Inomostu«; v Rihembergu je napisal nekdo na glasovnico: Ne vrtovc ne svedrovci, ne krokar ne vran, ne zlobec ne zludec, noben mi ni znan; v Dornbergu menda pa je napisal nekdo na glasovnico celo klobaso, iz katere pa je razvidno končno, da voli dr. Tumo. Mnogo glasovnic je glasilo na razna imena.

V vseh boljših deželnih službah, posebno na predstojniških mestih, so sami Lah. Pajer je napolnil z Lahi taka mesta z lahkoto ob Berbučevem kimanju. Samo pri deželnem knjigovodstvu je predstojnik Slovenec. Pa še tega včasih štejejo za Laha. Da bi pa za njim, ker pojde za nekaj let najbrže že v pokoj, prišel na mesto deželnega računarja prav gotovo Lah, mislijo razpisati posebno, seveda nepotrebno službo, v katero utaknejo Laha, ki je določen potem za naslednika sedanjemu dež. računarju. Tako skrbi Pajer za to, da so v vseh boljših službah sami Lah. Berbuč in Gregorčič pokimata pa pravita, da je prav, kar ukrene Pajer. — Tako se odjeda Slovencev kruh v deželni hiši in tako ga uživajo Lah ob so-krivdi vrlih katoliških slov. zastopnikov!

O gimnazijskem suplentu, znanem klerikalcu dr. Pavlinu nam prihajajo pri- tožbe, da je strašno strog ter neuljuden (da ne rečemo kako drugače) z mladino. Daje dijakom tudi dela, kakoršnim je komaj sam kos. Konferenca je pokazala, da se učencem pod njim ne godi predobro. Pravijo, da marsikak tujec ravna boljše z našimi dijaki kakor pa klerikalni Pavlin. Naj ga torej gospod ravnatelj malce poduči, kako treba postopati z mladino, da nehajo pritožbe.

Ulico pred nadškofijo v Gorici so hoteli nekateri Lah prekrstiti v via Lombroso. Ali v mestnem svetu so rekli kar nakrat, da ne kaže spreminjati starodavnih imen. Vendar pa so spremenili celo starodavno Placuto in Koren! Za izgovorom tiči nekaj drugega. Laški liberalci se nočejo zameriti nadškofu; zamerili pa bi se mu brez dvoma, ako bi mu prekrstili ulico Arcivescovado. Nadškofu se prilizujejo, mu kadijo, izkazujejo mu veliko spoštovanje, ker jim tako velevala sedanji politični tok po Furlaniji. Laški liberalci se hvalijo, da nadškofa prav spretno izigravajo v svojo korist.

Zrakoplovca Rusjana delata pridno na novem zrakoplovu, ki bo gotov okoli novega leta ter nato takoj napravita nove poskuse. Ostane motor 25 konjskih sil. — Vse delo je jako lepo, spretno je vse se-

stavljeno, praktično, vse skupaj je videti jako lahko; menda bo tehtalo z motorjem vred okoli 90 kg. Leseni drogi so iz akacijskega lesa, vijak iz finega črnega afriškega lesa. Vijak se obrne v 1 minuti 1060 krat. Pri prvem zrakoplovu je bilo širine 2 m, dolžine 8 m, sedaj bo širine 1 m, dolžine 5 m. Rusjan upa, da se dvigne takoj kakih 100 m visoko.

Zvezo Gregorčiča s Pajerjem zopet taji »Gorica«. Tako drzno lažnjivega lista ni na svetu! — Gregorčič se trudi prav sedaj, da postane Pajer dež. glavar, z Lahi hodi okoli ministrov, z laškimi poslanci ima dolge konference, prisostvuje sejam laškega kluba — njegova »Gorica« pa venomer trdi, da ni nobene zveze. In ubogi backi morajo verjeti! Nekaj nezasišane- nega je to, kako lažejo klerikalci svojim pristašem!

V Anhovski županiji je nosil obhodnik okoli legitimacije in pa glasovnice za Zlobca. To je v tisti županiji, kjer so se spozabili tako daleč, da odgovarjajo nemško na slovenski dopis glavarstva. Kaj takega je mogoče pač le v klerikalni ožini. Z nemškim dopisom so klerikalci umazali občino; mazali so jo naprej še v nedeljo, ko so šli za Zlobca na volišče.

Povodnji. — Vsled neprestanega de- ževja zadnjih dnij sta močno narasli Vi- pava in Soča. V Mirnu niso mogli čez most, v Renčah so trpeli mnogo vsled na- rasle Vipave, sploh ob celotnem toku se je zopet čutilo živo potrebo regulacije Vi- pave. Kje je Berbuč, ki tako rad obljub- lja regulacijo? Narasla je tudi Soča ter iz- stopila zlasti v Furlaniji. Med Avčami in Sv. Lucijo se je usulo nekaj zemlje na železniški tir tako, da je zamudil vlak iz Trsta za pol ure.

Poroča se nam, da je Vipava vzela par prešičev nekim kmetom.

Očetovo vino je baje prodal neki 23- letni Andrej Peric. Vsled tega je nastal v družini prepir in mladi Peric se je vedel tako, da so ga aretirali ter poslali v go- riške zapore.

Radi tatvine so aretirali laškega po- danika 51 letnega Fr. Franceschi ter ga privedli v goriške zapore.

Ko je šel iz cerkve na Kostanjevici v Gorici, je padel 67 letni Friderik Uršič iz Podrage tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Šel je po zdravniško pomoč k usmiljenim bratom.

V vrelo vodo je padel v Vrtojbi 2 letni Fr. Faganel. Otrok se je tako opek, da je drugi dan umrl.

Čez mejo so poslali laškega podanika 17 letnega J. Lazzaro, ko je prestal kazen rad tatvine v tukajšnjih zaporih.

Nesrečno življenje. — V tukajšnjih zaporih se nahaja neka Alojzija Zanolla, osumljena tatvine. Tatvine jo je obdolžil njen ljubček, pri katerem je živela v Tr- zinu. Pravi, da mu je vzela 40 K, uro in nekaj blaga. Pravil jej je, da je vdovec, ona se mu je udala v mislih, da jo poroči. Postala je mati. Potem jo je podil od hiše in slednjič je šla. Stanovala je v Gorici na Placuti. Tam so jo aretirali. Ona pravi, da vse ono blago je njena last. Otrok se na- haja pri gospodnji, kjer je stanovala.

Aretirali so nekega Silvestra Leščaka s Kanalskega; baje je bil nastal pretep med vojaki in civilisti v Kanalu. Leščak je hotel menda oplasti vse skupaj pa je ustrelil iz revolverja. Ranil je nekega vo- jaka. Leščak se nahaja v goriških zaporih.

Odperti lekarni. — V soboto popold- ne bosta odperti v Gorici lekarni Pontoni- Kürner v nedeljo pa Cristofoletti-Gliubich. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna slu- žba od 26. t. m. do 2. jan. 1910.

Listnica. — Nekateri dopise pričbi- mo jutri v »Primorcu«.

V sredi mesta se odda 2 lepa, svitla, na novo prirejena lokala. Jako pripravna za trgovino, pisarno, zalogo ali večjo de- lavnico. Natančneje pové naše uprav- ništvo.

Priporočamo našim rodbinam

Kolinsko cikorijo.

Sokolski vestnik.

Telovadno društvo »Sokol« v Črni- čah priredi v nedeljo (na sv. Štefan) dne 26. t. m. v društveni telovadnici plesni

venček za ud. in povabljeni goste, pri katerem svira bratska sokolska godba iz Prvačine. Vstopnina za člane za cel čas 1 krono, za nečlane vsak plesni venček (7 komadov) 1 krono. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Ples traja do polnoči. »Na zdar«.

Zveza narodnih društev.

Kmetstvo-delavsko izobraževalno dru- štvo »Morje« v Sesslanu je imelo svoj le- tni občni zbor dne 19. decembra t. l. v svoji društveni sobi. Dasi je bilo zelo ne- ugodno vreme, se je zboru udeležilo nad 50 udov. Društveni predsednik g. Josip Šinigoj, učitelj v Sesslanu, je nagovoril zbrane z naslednjimi besedami: »Slavni zbor! Povabil sem Vas, po društvenih pravilih k zborovanju, da položimo račun o delovanju društva in njegovem stanju, zraven pa da se posvetujemo o nadaljnjih korakih, ki nam jih bo storiti v novem letu. Cenjeni sodrugi in posebno mladina! Ti naš up in nada! Na-te se ozirajo naše oči, izobrazuj se, da bodeš zamogla čvr- sto biti boj za obstanek in napredek svo- jega milega naroda! Kdor se ne izobra- zuje, je suha veja na slovenski lipi. Čim več zelenih in krepkih vej bo imelo naše društvo, tem lepša bo naša bodočnost. Sveta je torej tvoja dolžnost, mladina! da se izobrazuješ, ker kdor ne napredu- je — nazaduje! V imenu društvenega od- bora Vas vse, ki ste prihiteli vkljub sla- bemu vremenu v našo sredo najsrčneje pozdravljam! In prav je tako, da se čim bolj trdno oklepamo svojega društva, ki se po svojih najboljših močeh trudi in skrbi za povzdigo izobrazbe, omike in prosvete! Le s skupnimi močmi nam bo kaj uspešnega dosegli, vsako cepljenje moči nas le slabi! Na to je sledilo poročilo tajnika, katero je zaključil s srčno željo naj bi društvo vspevalo in se razcvitalo mnogo let! Og. Ivan Šuc, Jožef Žužek, Iv. T. in drugi odborniki postavili so raz- ne predloge, g. predsednik dajal je poja- nila. Človek bi mislil da je res v kakem parlamentu; navdušenost za društvo bila je izredna pri starih in mladih. Blagajnik je podal račun o društvenem hiševanju. Navzoči so vzeli račun z veseljem v zna- nje, ker so razvidili precejšnji prebitek. Kljub velikim stroškom (naročenih je enajst časopisov med tem trije dnevnik) ima društvo prebitek. Čast društvnikom! G. predsednik se blagajniku lepo zahvali na neutrudnem delovanju. Na predlog g. Jakoba Klemenca je bil izvoljen stari od- bor. G. podpredsednik Jožef Žužek je na- posled predlagal jako lep predlog in sicer: Vsak ud naj se potruži da pridobi društvu še enega novega uda! Predsednik je za- ključil zbor, na kar se je zapelo »Hej Slo- vani«.

Trgovsko-ohrta in gospodarske vesti.

Brivnice v Gorici bodo odprte v so- boto na prvi praznik kakor navadno ob praznikih in nedeljah, drugi praznik pa ostanejo zaprte cel dan.

Podraženje mila. — Zveza avstrijskih industrijalcev naznanja, da se podražijo izdelki mila, ker je material vedno dražji.

Povišanje cen tiskarskih del. — Dr- žavna zveza avstrijskih lastnikov tiskaren naznanja, da se zvišajo vsled povišanja plač tiskarjem s 1. jan. 1910. cene vseh tiskarskih del od tega časa naprej za 5%.

Odpošiljanje brzovoznega blaga s plačilnimi znamkami na c. kr. državnih železnicah. — Z uvedbo novega blagov- nega tarifa za lokalni promet na progah c. kr. državnih železnic s 1. prosincem 1910 se spremeni tudi tarifa za odpošilja- nje brzovoznega blaga s plačilnimi znam- kami v toliko, da se zviša cena glavnih znamk od 50 na 80 vinarjev, v tem ko ostane cena dodatnih znamk in druge ta- rifne določbe nespremenjene. Vsaka od- prema brzovoznega blaga se tedaj zviša napram dosedanjim taksam za 30 vin.

Glavne znamke po 50 vin. izgubijo z dnem 31. grudnia 1909 svojo veljavo ter jih do 30. junija 1910 postajne blagajne za- menjajo za znamke po 80 vin. v enakem vrednostnem znesku.

Evropska voznoredna konferenca. — Dne 8. in 9. grudnia t. l. se je v Strassbur- gu o/A. pri evropski voznoredni konfe- renci za poletno službo 1910 obravnavalo

o sledečih za promet s Trstom in avstrij- sko Rivijero važnih vprašanjih in doseglo sledeče uspehe:

1.) Sestavo točne zveze poleg že se- danji zimski službi urejene zveze iz Trsta c. kr. drž. žel. čez tursko železnico — Mo- nakovo v London tudi v obrani sme- ri na direktne vlake iz Vlissingena, Höck van Hollanda, Amsterdam, Ostende, Brema in Hamburga v Trst c. kr. drž. žel. Z napravo te zveze je pač upravičena nada, da se bo znatni del sedaj čez Benet- ke se razvijajočega osebnega prometa z Indijo, Egiptom in Levante priklopil me- nakovski zvezi.

2.) Skrajšanje potovanja z zjutranjim brzovlakom iz Trsta c. kr. drž. žel. v Brin z zjutranjo zvezico za skoro dve

ure. — Sestava vlake iz Trsta juž. žel. Benetke — Fiume in vsled izo- skovne zveze v Trstu in separatno vožnje iz Benetke v Trst 45 min. — Sestava vlake iz Trsta juž. žel. v Trst 45 min.

3.) Zlajanje na svojo obratno smer že obstoječih avstrijske rivijere (Opatije) — Ljubljana — Jesenice v sredi poletnim brzovlakom turske in pyhrnske železnice ni bilo mo- žno, tudi oživotvorjenje točne zveze z av- strijsko rivijero; pač pa se bo tudi v pri- hočnje gledalo na zboljšanje zveze v Ljubljani juž. žel., kjer je sedaj znaten odmor.

Načrt vplačevanja davkov in pristojbin potom klirina c. kr. poštne hranilnice.

— Vsled ministerskih odredb z dne 25. vinotoka 1906, drž. zak. štev. 226, in z dne 16. sušca 1908, drž. zak. štev. 65, do- voljuje finančna uprava, da se pristojbin- skim plačilnim nalagom, potem plačilnim nalagom za osebne davke, kakor tudi pa- činim nalagom za hišnanaemni in 5 od- stotni davek redno pridenejo brezplačno položnice poštne hranilnice. Poleg tega se izdajajo vsled ministerske odredbe z dne 19. sušca, drž. zak. štev. 45, od 1. majnika 1909 položnice poštne hranilnice (z rudi- čim natiskom). Te so na prodaj pri c. kr. poštini uradih, pri c. kr. poštini hranilnici in pri prodajalcih poštne vrednostnih z- namk po 2 li komad in se rabijo za vpla- čila davkov in drugih javnih naklad (razen carinskih vplačil) na one blagajne in ura- de, ki so navedeni na odrezku vplačilnih listov. Ker kaže skušnja, da mnogi imet- niki kontov na omenjene položnice pri poštne uradu plačajo znesek v gotovini, se opozarja na to, da je za imetnike kon- tov mnogo udobnejše in uspešnejše, ako plačajo na te položnice s šekom. V to svr- ho naj se najprej izpolni položnica po be- sedilu natiska. Da se izogne pri zaračuna- nju pomotam, je natančna označitev na- meravanega vplačila na obratni strani položnice neobhodno potrebna (vrsta dav- ka, značaj pristojbine, konto-številka, šte- vilka plačilnega naloga, hišna številka in dr.). Ta obvestila so poštne prosta. Iz- polnjena položnica naj se pridene šeku, na katerem se nahaja naročilo: »V dobro- pis na konto glasom priložene po- ložnice.«

Če se mora plačati več blagajnam ob- jednom in se mora torej izpolniti več po- ložnic, zadostuje tudi tu jeden sam šek te- daj, ako se pridene položnici zaznamke, v katerem so navedene blagajne, kamor je plačilo namenjeno, zneski, kateri so jim glasom položnic nakazani, in tudi svota teh zneskov. Naročilo na šeku naj se v tem slučaju glasi: »V dobropis glasom sle- dečih položnic in priloženega zaznamka«. Šek s položnico vred, oziroma s položni- cami in zaznamkom vred, se ima oddati pri poštne hranilnici, ali pa naj se pošlje tja. Prejemni list poštne hranilnice, ki ga dobi imetnik konta z izvlečkom iz konta, velja redno kot potrdilo izvršenega pla- čila. Ako pa želi stranka razen tega potr- dilo davčnega urada, naj se ta želja izrazi na ta način, da se pri izpolnitvi položnice na njeno obratno stran prilepi znamka, ki odgovarja poštini za dopisnico ali zaprto psmo. Potrdilo davčnega urada se da v tem slučaju po znesku priljepljene znamke ali z dopisnico ali z zaprtim pismom.

Promet na Vipavski železnici. — Meseca oktobra se je peljalo po Vipavski železnici 11.800 oseb in 7300 ton. blaga, in- kasiralo se je K 16.272. Lani v istem me- secu K 13.295.

Po furlanski železnici se je peljalo meseca oktobra 11300 oseb, blaga 11500 ton. Inkasiralo se je K 33.600; lani 28.873.

Pospeševanje postopanja pri obrtnih prijavah. Po obstoječih določbah se lahko takoj po prijavi obrti z obratom prične in tako dolgo nadaljuje, tudi če postavne zahteve niso izpolnjene, dokler se obratovanje ne preloži. Zato je trgovsko ministerstvo potom deželni politični oblasti pozvalo obrtne oblasti I. instance, naj prijave obrti čim najhitreje rešujejo, da se prepreči konkurenca postavno morebiti nekvalificiranih oseb. Potrebne preiskave se naj izvršijo čim najhitreje. Rešitev prijave se vsled postavno predpisanega zaslivanja zadruga ne sme zavleči. Tudi se je naročilo obrtnim oblastim, da morajo v slučaju, če se obenem s prijavo ne doprine tudi dokaz usposobljenosti, obratovanje takoj preprečiti in ne čakati do rešitve morebitne prošnje za dispens. Vsa-kokrat, če se napravi komu obrtni list, se mora obenem obvestiti zadrugo o podelitvi dovoljenja za obrt, da se ji tako omogoči imeti člane zanesljivo v evidenci in da lahko postopa proti onim, ki nepravilno obrt izvršujejo. Obrtne oblasti so dobile tudi ukaz, da morajo proti takim nepravilcem z vso strogostjo postopati.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — V seji 21. t. m. je posegel v debato tudi trgovinski minister, rekoč, da prihajajo od vseh strani, tudi iz agrarnih volilnih okrajev pozivi na vlado, naj čim prej dovrši trgovinsko pogodbo z Rumunsko. Minister je prepričan, da ne bo ta trgovinska pogodba škodovala poljedelstvu, česar se boje na agrarni strani. Minister je sporočil, da je glede Srbije nada, da pride v doglednem času do pogodbe največje ugodnosti. V sporazumu z ministrom za zunanje stvari je trgovinski minister izjavil, da ni moglo ministerstvo za zunanje stvari zaprijeti pogodbenih pogajanj s Črnogoro, ker ni dosedaj hotela v to privoliti ogrska vlada. Glede Bolgarske in Grške se sedaj ne vrše nikakr pogodbeni pogajanja. Minister je naglašal brezpogojno potrebo, da pride v interesu Kotarske Boke do pogodbe s Črnogoro. Minister stoji prej ko slej na stališču, da je v interesu veterinarskih razmer v Avstriji, da se ne pripusti uvažanja žive živine iz balkanskih dežel. Razpravljajoč o napravi centrale za vnovčanje živine, je izjavil minister, da trdištev, kakor da bi se šlo tu za kompenzacijski objekt, ne odgovarja resnici. S tem zakonom se izvrši vrsto naredb, katere so želeli že več let sem pametni kmetovalci. Zbornica je dovršila prvo čitanje trgovsko-političnega pooblastilnega zakona in predlogu glede centrale za vnovčanje živine, nakar sta bili obe predlogi odkazani tozadevnima odsekoma. Zbornica je nato v vseh čitanjih rešila več trgovinsko-političnih predlog, ki so bile na dnevnem redu, tako zakon o trgovskih pomočnikih, nadalje zakon glede zapiranja prodajalnic v trgovini in obrti, zavarovanje proti nezgodam za stavbeno obrt ter zakon glede ureditve polaganega 5% davka za Trst in okolico.

Zbornica je po kratki debati v vseh čitanjih vsprejela provizorični proračun z 246 proti 202 glasom, nadalje predlogu glede kontingenta špirta in je potem razpravljala predlogu glede odpisa zemljiškega davka pri elementarnih nesrečah.

Zbornica je potem v vseh čitanjih vsprejela trgovinsko-politični pooblastilni zakon, in sicer romunsko trgovinsko pogodbo z 277 proti 150 glasom, dočim je bil ostali del predloge glede pooblastila vladi za sklep trgovinskih pogodb z ostalimi balkanskimi državami vsprejet v poimen-skem glasovanju z 243 proti 181 glasom. Tekom debate je posl. Ploj rekel, da je brez trgovinskih zakonov skoraj nemogoče vzdrževati sosedne odnose z balkanskimi državami in upoštevati gospodarske interese ki jih imamo na Balkanu. Kakor Slovenec je gotovo zato, da se ohranijo dobri odnosi do balkanskih držav in pripravljani bi bi tud v gospodarskem oziru primesti večih žrtev, da postanejo ti odnosi tem pristranejši. Toda te žrtve imajo svoje meje. Boji se, da bi bila z dovoljenjem uvažanja mesa močno oškodovana naša živnoredja. (Živahno pritje-

vanje). Posl. Hribar je izjavil, da pripada oni skupini jugoslovanskih poslancev, ki bodo glasovali toliko za pooblastilni zakon, kakor tudi za pogodbo z Rumunsko. Omenil je Friedjungov proces, v katerem se je naše ministerstvo za zunanje stvari blamiralo pri vsem diplomatičnem svetu s tem, da je imelo za pristne dokumente, na katerih se je pa zamoglo ob prvem pogledu poznati, da so povarejeni.

Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

Zakon o spremembi poslovnika. — »Čas« piše: V dvanajstih urah se je zgodilo, kar bi se v normalnih razmerah ne izvršilo v 12 mesecih. Čisto po avstrijski navadi. Ako celo zadevo trezno premislimo, smo si takoj v svesti, da je za Avstrijo v zgodovini njene ustavnosti napočila nova doba. Kar je bilo začeto s splošno in enako volilno pravico, to je organično dovršeno z zagotavljanjem mirnejšega delovanja v državni zbornici. Za Nemce pomenja noč 18. dec. nedvomno konec dolgoletnega evangelija, da mora biti avstrijska država polovica vladana od Nemcev. Njihovo gospodarstvo se je številno uničilo z uvedbo splošne in enake volilne pravice, idejno pa v noči od 18. do 19. dec. Nemcem se je odkazala sedaj uloga, katera jim v državi gre. Slovani so postali enakopravni politični činitelj, zato jim gre tudi pariteta v kabinetu. Vse to pa služi za ozdravljenje države.

Razne vesti.

Proces Friedjung na Dunaju.

Govori se, da bi Friedjung umaknil obdolžitve, ker je jasno, da so tisti dokumenti, na katere se je opiral, faki-fikati.

Bivši sekcijski načelnik Nikolič je izjavil, da je z ozirom na glasove v listih natančno opazoval politično delovanje posameznih članov koalicijske, a ni nikdar opazil ničesar, po čemur bi se dalo sklepati na kako sporazumljenje s Srbijo. Sicer bi bili on in njegovi somišljeniki izvajali posledice. V Hrvatski je že navada, da se vniči političke protivnike z obdolžitvijo veleizdaje. Tuškanov izraz, da pojde na pohod proti Dunaju, je bil le meklje in je imel smisel, protestirati proti dunajski politiki.

Dr. Dušan Popović je izjavil, da gre pri dokumentih po njegovem mnenju za veliko mistifikacijo. Označil je za grdo žalitev, ako se zatrjuje, da ne bi mogli Srbi monarhije ničesar storiti brez Srbije.

Razni listi komentirajo na široko ta proces ter prihajajo do zaključka, da je to nov hud udarec Aehrenthalu ter da na zatožni klopi sedi pravzaprav Aehrenthal, obdan od samih lepih ljudi, kakor Tara-bochia, Accurti, Dorotka itd. — Pri Supilu je bil bivši trgovinski minister Baeren-reither ter ga nagovarjal v imenu visokih krogov, naj umakne tožbo koalicijske. Berolinska policija je potrdila alibi profesorja Markoviča, ka-

kor je bil pri zaslišanju navedel sam. Friedjung se je dvignil bled kakor zid in potr ter spregovoril: Zbral sem dokaze, ki sem jih omenil v svojem članku, šele potem, ko sem jih dobro pretehtal, in napisal sem temelje, na katere se je opiral moj članek, šele potem, ko sem vestno pretresel vse okoliščnosti. Nisem svojeglaven širokousta, da ne bi znal ceniti vspeha uradno dokazanega bivanja prof. Markoviča v Berlinu. Izjavljam lojalno, da umaknem ona dokumenta, ki se opirata na prof. Markoviča in da se ne mislim več opirati nitina druge dokumente. Konečno zamorem mirne duše zatrditi, da je bil vsemu mojemu delovanju v tej stvari namen, kakor je tudi namen današnje izjave, le dobrobit skupne domovine.

Ta izjava je napravila seveda velikanski utis. Friedjung je bil tako obupan, da je bil res usmiljenja vreden.

Dr. Kienböck je podal nato slično izjavo v imenu »Reichspost«.

Dr. Harpner je izjavil, da se je njegovim klientom posrečilo popolnoma dokazati, da so bile proti njim naperjene obdolžitve krive, zato noče zahtevati, da bi se še dalje preiskovalo rezultat procesa. Zato izjavlja, da imenom svojih klientov umika tožbo. Enako je izjavil dr. Rode imenom svojega klienta Supila in je povdarjal, da so bile tudi obdolžitve proti njegovemu klientu pobite s pričevanjem grofa Szapary-ja, posl. Zagoraca in dr. Čingrije.

Po tej izjavi je predsednik zaključil razpravo.

Tako je torej Friedjung preklical svoje klevete. Pravica zmaga.

Dečkova smrt vsled alkohola. — 13 letni Haslinger je napravil s svojim stricem, delavcem Eisenkranzom izlet iz Schleisheima v Leonbach (Gor. Avstrijsko.) Nečak in stric sta spila osem vrčkov piva. Deček je bil tako pijan, da je padel celo pot prot domu, krvavel po celem telesu in še med potjo umrl vsled alkohola, kar se je sodnijsko-zdravniško dognalo.

Sadje treba oprati pred zavilvanjem.

Pariška zdravnika Fillasier in Sartony sta vzela razno sadje iz raznih pariških prodajal, ga preiskala in dognala, da je v malih temnih, predmetnih prodajalnih neoprano sadje mnogo bolj nezdravo kot pa v velikih zračnih prodajalnih, kjer se sadje tudi pokriva. Po Miqulschevi metodi so dale grozdove jagode iz nečedne prodajalne po prvem pranju 575.000 različnih bakterij na 1 cm², po drugem pranju 21.000, in po tretjem le 7000, medtem ko sta dognala zdravnika v nečednih prodajalnih šestkrat toliko bakterij. Iz tega izvajata, da je sicer sadje zelo zdravo, da pa treba sad oprati, predno se ga zaužije.

Eksplodirajo umetni ognjevi. — V Caserti (Italija) je nastala v neki hiši, v kateri so se tajno izdelovali umetni ognji,

eksplozija, ki je razrušila celo hišo in pokopala pod razvalinami pet oseb. Tri osebe so pa ranjene.

Nevarno sleparko je zaprla te dni dunajska policija v osebi Eleonore Lampl, ki je nastopala v dveh ulogah, najprej je hodila kot gospa v posredovalnice služb, vsprejela to ali ono dekle, pustila si dati njeno poslovno knjižico, s katero je šla potem sama toda ne več kot gospa, ampak kot dekla v to ali ono službo, kjer je ostala je toliko časa, da je pokradla vse polno dragocenih stvari. Tako je delala že dve leti. Živelja je zelo udobno. Kakor se sodi, je ukradla pri 29 tatvinah blaga v vrednosti 10.500 K.

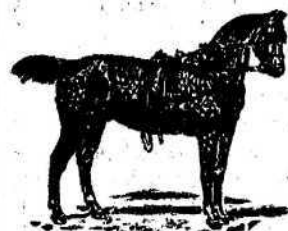
Oproščena morilka svojega moža. — V Beauvais-u na Francoskem je bila Laurentine Hec pred porotniki oproščena enoglasno in ne da bi se šli povsetovat porotniki v svojo sobo. Hec ima 41 let, je postarana pred časom, mati 9 otrok, bila delavna, toda mož je bil pijanec, ki jo je pretepaval, dokler se ni utrudil. Voljno je prenašala žena, samo na dan poroke svoje najstarejše hčere, ko je bila zopet tepena do kosti, je zadavila svojega moža z vrvice.

8 letni otrok v hlevu na verigi. — V Schildbergu na Moravskem sta spravila zakonska Rudolf in Marija Wallouch svojega 8 letnega sina v hlev in ga privezala na verigo. Tako je bil celih 8 dni v hlevu. Orožniki so prišli na podlagi anonimnega dopisa temu na sled in zaprli nečloveške stariše.

Sorodstvo baronice Vaughan, mor-ganatične žene umrlega belgijskega kralja. — Baronica Vaughan je bila v Parizu koristka in se je imenovala Lacroix. Ta ima tri sestre in enega brata. Ena sestra je trgovka z zelenjavo, druga s sadjem, tretja je poročena z natakarmem. Brat baronice je natakarm. Oče je bil inženir v Crenzotu, dobil je službo v Rumuniji z letnimi 90.000 frankov dohodki, toda kmalu je izgubil to službo in umrl l. 1900. v veliki bedi.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in očijske.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerno.

Založili smo posebne vrste

blazinice za šampilke

znamka „IDEAL“

na kar opozarjamo slav. župaustva, urade, trgovce itd. — Blazinica „Ideal“ se odlikuje posebno v tem, da se odlis koj pošuši, prav nič ne zamaže in da se ga ne more izbrisati.

Pred uporabo te blazinice naj se očisti šampilko s **špiritom** ali pa z **mlačno zajfnico**. — Blazinica bodi vedno zaprta, da se ne zaprašči in ne izsuši. Za to blazinico je uporabljati izključno le **barvilo »Ideal«**, katero imamo tudi v zalogi.

Blazinice pošljemo na željo tudi na poskušnjo. Cena z barvilom vred K 2.60. Sprejemajo se tudi naročila na šampilke.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

Abruški vojvoda, sorodnik italijanskega kralja, pojde spomladi v Zedinjene Države in bo imel v New-Yorku, Philadelphiji in Washingtonu predavanja o svojem izletu na Malago. Glavni pri tem je pa to, da bi rad prišel z ameriško rodobino Elkins v dotiko, ki ima lepo hčerko in tudi mnogo milijonov. Kakor se vidi, bo to res zanimivo predavanje, ki bo imelo najbrže edini uspeh: zaroko in za milijone.

Velika beda na Dunaju. — Od 10—16. dec. je obiskalo čez 600 dunajskih ogrevalnic 26.023 moških, 19.245 žensk in 56.918 otrok, po noči pa 4687 moških, 324 žensk in 18 otrok. Vsem tem se je dalo juhe in kruha. Skupno je obiskalo v enem tednu 102.186 oseb. Pozna se, da je na Dunaju premalo ogrevalnic, kar pač ne kaže krščanskega usmiljenja krščansko-socialnega mestnega zastopa.

Pesniška rodbina. — Rodbina Rostand je res pesniška. On je znan pesnik, njegovo ime Edmond Rostand slovi daleč okrog. V januarju izde njegova živalska komedija »Chantecler«, katero je sedaj vsi težko pričakujejo. Njegova žena je lirski pesnica in kot taka se podpisuje s svojim dekliskim imenom Rosemonde Gerard. 18 letni sin Maurice Rostand je pa tako dovršen pesnik, da se trgajo vsi listi za njegove verzice. Ljudje pravijo, da se govori v tej družini le v verzih. Kaj pa bo še, če se mladi Rostand poroči s kako pesnico?

Senzacionalen umor. — Med Parižom in Fontainebleau so dobili na železniški progi truplo gospe Gouin, udovce po ravnateju francoske banke. V začetku se je mislilo na samomor, toda ne daleč od trupa so dobili odprto ročno torbico, na prstih je pa manjkalo mnogo dragocenih kamenjev. Kdo jo je umoril, to je še uganka.

Nezgoda z avtomobilom. — Tik portugalske meje pri španski vasi Barcarotti se je peljal bogat bankir don Juan Luna s spremstvom treh prijateljev z svojim avtomobilom po hribu navzdol, zadel pri ovinku ob avtomobilni omnibus s tako silo, da se je ta prekucnil 120 čevljev visoko. Posledica temu: 4 mrtvi, 3 smrtno in 9 hudo ranjenih. Bankirju se ni nič zgodilo, toda tudi pomagati ni hotel, pač pa jo je odkuril s svojim avtomobilom čez mejo.

V veliki trgovini Arding and Hobbs v najbolj obljudenem delu Londona, v Claphamu, je nastal požar, ki je uničil v kratkem času celo šestnadstropno stavbo. V trgovini je bilo vse polno kupcev, ki so kupovali božična darila v vseh nadstropjih. 400 uslužbencev jih je streglo. Parnika je bila velika. Vse londonske požarne brigade so delovale. Mnogo ljudi se je rešilo, mnogo pa zgorelo. Škoda se ceni na 20 milijonov kron.

Pasji spomenik v Battersea pri Londonu. — Nasprotniki vivisekcije, raztelesenja mišičev, so darovali pasji spomenik občini Battersea kot protest proti vivi sekciji. Občina se je zavezala skrbeti za spomenik, ker so pa vseučilišniki vedno in vedno pomazali psa iz bronca, je morala postaviti čuvaja pred spomenik, ki je noč in dan čuval spomenik, dokler se ni to preveč zdelo občini in je spomenik vrnila darovalcem, ker ni hotela imeti nadaljnjih stroškov s čuvajem in straženjem tako izpostavljenega spomenika.

Montgolfier-jeva srajca. — Mnogo se bere sedaj o zrakoplovih. Prvi, kateri je izumil zrakoplov, je bil Josip Montgolfier. Leta 1782 je odpotoval po opravkih v Avignon. Neko jutro si je hotel ogreti svojo srajco, postavil jo je pred kaminom nad goreč papir, zatisnil pri tem z eno roko vrat in rokava pri srajci, z drugo pa razširil od spodaj srajco. Čutil je kako vzdiguje razgreti zrak v srajco vedno navzgor. Začudil se je Montgolfier tej prikazni, pripisoval v začetku elektriki tak vpliv, toda kmalu je prišel na pravi vzrok in čez nekaj časa je bil že napravljen prvi zrakoplov, s katerim se je vzdignil v zrak. Kakor je spravi svoj čas kotel za čaj Stephensonova do izuma lokomotive, tako je povzročila srajca nad ognjem Montgolfier-ja do velike iznajdbe zrakoplova.

Čuden proces. — Na Angleškem so napravili kiparji na dvorišču nekega fotografa sneženega moža, ki je bil popolnoma podoben knezu Bülowu, prejšnjemu nemškemu kanclerju. Fotograf, ne bodi

len, je fotografiral sneženega moža in vposlal sliko raznim listom. Kiparji pa tožijo sedaj fotografa, češ da ni imel pravice fotografirati njihovo umetniško delo brez njihovega dovoljenja in da jim mora dati odškodnino. Sedaj imajo besedo izvedenci, je li oni sneženi mož res umotvor Bati se je pa, da tačas sneg skopni in potem pridejo kiparji ob zaželeno odškodnino.

Moda-morilka. — V Society of Arts v Londonu je predaval pred kratkim James Zuckland o upostojenju, katero je povzročila ženska moda med tiči. Pred 30 leti je bilo čapelj v Floridi in na Kitajskem na milijone, sedaj so tako rekoč že iztrebljene in to radi perja, s katero jih je odličila narava o priliki ženitve. Ravno radi tega izumirajo čaplje tako hitro, ker se jih lovi ob času, ko leže na jajčkih, tako da mladiči nimajo nobenega rednika. Emu v Tasmanteu, Viktoriji in Južni Avstraliji je tudi že iztrebljen. V zapadni Indiji izginjajo nekatere vrste lepih kolibrijev. Na Bahana-otokih so že izginili flamingo. In vse to radi perja, katero si stavijo ženske na klobuk. Najlepsi tiči popolnoma izginjejo radi ženske mode.

Angleška aristokratinja - plesalka. — Lady Constance Steward-Richardson, žena znanega aristokrata, hči angleškega peer-ja, unukinja vojvodinje, nastopi začetkom januarja v variete-gledišču v Londonu kot plesalka v lahki grški obleki bosa in brez rokavov. Ta dama je zelo ekscentrična, znana je kot smela potovalka, dobra strelka, predrzna jahalka in plavalka. Zadnje zimo je plesala v najlažji obleki Mendelssohnovo pomladno pesen in Rubinsteinovo melodijo v F.

Nenavaden samomor. — Poročnik pri francoski mornarici, Lair, katerega je obsodilo pred kratkim vojaško sodišče, je zdobil svoj kozarec, natrosil črepinice v juho in jo pil. Po mnenju zdravnikov ni več rešitve zanj, ker so mu črepinje prebodele želodec.

5-letno deklico umoril. — V ponedeljek popoldne je mlad fant izvalil 5-letno hčerko delavca Panze v svojo sobo, kjer jo je posilil in potem zaklal in zadavil. V prsih so bile tri velike rane. Mati deklice je bila prva na licu mesta. Zverinskega fantja so zaprli.

Storilec je 37 letni čistilec kanalov, Leopold Höbinger na Dunaju.

Piknik.

Resnična dogodba iz polpreteklega časa. Ob desetletnici obstanka poklonil Prvi kranjski tovarni testenin v Ilirski Bistrici Cerar-Danilo član delalnega gledališča v Ljubljani.

Se zbralo je nekdanj slovenskih igralcev šestoro številno iz narodov vseh; Srb, Rus, Čeh, Poljak ter Hrvat in Slovenec, enakopremoznih v posvetnih stvarih.

Napravili radi bi skupno večerjo, a novcev premalo mošnjički drže. Ker sami problema rešiti ne znajo, pokličejo v zbornico svoje žene.

Pa stavijo jim prekočljivo vprašanje da skusijo njih gospodinski talent: Katera za svoto, ki je v razpoložju napravi večerjo za celi konvent? Kot prva oglasi »Etelka«¹⁾ se mala ki vloga že tudi v gledališču igra, in pra i. da »žuvež«²⁾ ni drago jedilo, ter da ga okusno pripraviti zna.

»Kod nas pilešina«³⁾ je najjiftinija, to mati najmlajša po letih trdi; a češpljeve cmoke gospa od Moldave, postavlja kot višek najboljših jedi. A konečno pa se oglasi Slovenka, ki je poslušala razgovor molče. Vse vihtne, ko ona povzame besedo, in vse radovedno v govornico zre.

»Obilo predlagale sestre ste drage, okusnih, redilnih in tečnih jedi, a zdi se mi da ne poznate še one, ki vse te po svojstvih zelo prekosi.

V Ilirski tam Bistrici, v Notranjski naši, moderne tovarne več let že stoji, a njih testenine pa kot »Pekate«⁴⁾ povsod kot najboljši izdelek slove.

Ja vzeli moške svoje svinčnike v roke, pa so kalkularali na vse strani in konečno prišli do rezultata, da res ni od zadnjih cenejših jedi.

Poldrug kilogram teh, deset paradajzov, za groš parmezana in nekaj masti: gospe pa večerjo so skuhalo tako, da bili so iznenadeni vsi.

A še je ostalo drobiža za pivo, za pet cigaret in britaniki dve... So pili in jeli, in bili veseli, in pa »Pekate«⁴⁾ hvalili nad vse.

¹⁾ ime Srbkinje, ²⁾ selška jed, ³⁾ piščanec, ⁴⁾ najcenejša.

Raj kaznjencev. — V Sarnen (kanton Unterwaldsee) v Švici je kaznilnica, ki se lahko smatra za raj. Po mestu se izprehajajo kaznjenci v modrih oblekah prosto po ulicah, obiskujejo kavarne in gostilne, delajo pri tej ali oni gradbi. Kaznjenci lahko zapuste zjutraj kaznilnico, si lahko v Sarnen ali v okolici poiščejo delo, in proti večeru se vrnejo vsi zopet v kaznilnico. Nikdar jih ne spremljajo pazniki, lahko bi pobegnili, toda vsak se rad vrne v svoje prosto in komодно stanovanje v kaznilnico.

Veliki knez Mihael, stari stric Nikolaja je umrl v soboto v Cannes v starosti 77 let. V osemnajstih letih je bil namestnik v Kavkazu. Imel je šest sinov in eno hčer, katera je postala tašča nemškega prestolonaslednika. Ker je bil Mihael zelo bogat, bo njegova unukinja, Cecilija, so-proga nem. prestolonaslednika mnogo podedovala. Sin Mihaelov, Sergius, je bil umorjen, drugi pa je izgnan, ker se je poročil z navadno grofico Toiby.

15-letno staro dekle, ki sluti vodo. — Na Benečanskem je neka Augusta Casagrande, ki ima to lastnost, da ve z gotovostjo povedati, kje se pod zemljo nahaja voda. Dekle je še le 15 let staro in baje zelo lepo. V navzočnosti večih ljudi je že našla 800 podzemskih virov s pomočjo šibe-bajalice, pri tem pa je bila vedno zelo razburjena, telo jej je sjaalo, žila jej je burno bila in trčila je, da jej je vedno strašno vroče. Po svojem »delu«¹⁾ pa je postala vedno zelo utrujena. To je pojav svoje vrste, dasi se večkrat ponavljajo enake osebe.

Tri gledališča v plamenu. — V ponedeljek so gorela v New-Yorku tri gledališča. V Murray-Will-gledališču, v katerem je bilo pri predstavi 1600 oseb, je nastal ogenj, in pri paniki, ki se je polastila ljudi, je bilo več ali manj ranjenih 40 otrok. V Windsor-gledališču je nastal ogenj med kinematografično predstavo. Broadway-gledišče je pa do tal zgorelo.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ato je oglašbežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deseti (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Redka priložnost.

Od neke tovarne, ki je trpela vsled požara sem kupil celo ostalo zalogo volnenih odev, na kojih se komaj pozna madeže vode. Isto razpošiljam

— 3 kom. za K 9 —

Odeje so jako pripravne za vsako boljšo hišo in zelo gorke.

OTTO BEKERA, c. kr. fin. nadzornik v p. Nachod (Češko.)

Sluzbo bi rad premenil mlad sodnijski uradnik z 2 izpitoma. Natančnejše se izve v našem upravnistvu.

Sprejme se v najem

ali na račun dobro vpeljana gostilna na Goriškem.

Najrajše v tolminskem okraju.

Naslov pov naše upravništvo.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru, dvonadstropna, z 8 sobami, pri-pravna za vsako obrt se odda v najem takoj ali pa proda prav po ceni.

Natančen naslov pov upravništvo

„Soče“.

Za vinotoč

jako pripravna dvonadstropna hiša v Škofji Loki na glavnem trgu se takoj po ceni proda in pod ugodnimi pogoji. V hiši se nahaja: 10 sob, 4 kuhinje, 3 shrambe, 2 kleti, hlev, prostorno dvorišče, prodajalna in zaloga, 4 orale gozda, 1½ oral travnika ter vrt za zelenjavo. Hiša je vsa na novo prenovljena in je vpeljan vodovod v vse prostore. Proda se tudi brez travnika. Hiša je pripravna za vsako trgovino ali obrt ter se z najemniki dobro obrestuje. Natančnejše se izve pri lastniku

L. Rebolj — Kranj št. 189.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga — oljkinega olja prve vrste

ajboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — '96, 1'04, 1'12, 1'20, 1'28, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštuine prosto na dom. Posodo so pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč. Cene zmerne.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče mirberškega in drugega blaga ter tkanin, proja in olja.

POTREBŠČINE za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE za krojače in čevljarje.

Svetinjske. — Rožni venci. — Mašne knjige.

Wišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost: Semena za zelenjavo, trave in dlateje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 9 35 - 8

Povedal Ti je včeraj vsak, kje čevelj žuli Te hudo; a danes vsak molči, ker ve, da nosiš čevlje Ti

OHO

J. Medved, Gorica

Tekališče, Josipa Verdi št. 32.